

Regeringens proposition till Riksdagen med förslag till lag om ändring av kemikalielagen

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I denna proposition föreslås det att kemikalielagen ska ändras till den del det är nödvändigt på grund av de bestämmelser i Europeiska gemenskapens så kallade REACH-förordning om kemikalier som ska börja tillämpas den 1 juni 2008. Dessutom föreslås vissa ändringar i kemikalielagen som beror på grundlagen.

Enligt förslaget ska sådana bestämmelser i kemikalielagen som överlappar eller strider mot REACH-förordningen upphävas. I förslaget ingår också bestämmelser om vilka myndigheter som ska utöva tillsyn över att REACH-förordningen följs och om deras uppgifter samt om straffen för att bryta mot skyldigheter som anges i förordningen. Det föreslås att tillsynsmyndigheternas uppgifter i huvudsak ska vara desamma som enligt det nuvarande tillsynssystemet. Uppgifterna kompletteras dock med tillsyn över att REACH-förordningen följs, i överensstämmelse med respektive myndighets nuvarande uppgiftsområde. Enligt förslaget ska myndigheterna i centralförvaltningen, det vill säga Social- och hälsovårdens produkttillsynscentral

och Finlands miljöcentral, vara behöriga att ha tillsyn över kemikalier som tillverkas och släpps ut på marknaden och att fatta tillsynsbeslut när en regional eller lokal myndighet hänskjuter ett ärende till dem i det fall att avhjälpandet av brister som upptäckts kräver att någon annan verksamhetsidkare än den som är föremål för tillsynen vidtar åtgärder. Användningen av kemikalier i arbetet föreslås huvudsakligen bli övervakad av arbetarskyddsdistriktets arbetarskyddsbyrå, medan användningen ur miljöskyddssynpunkt ska övervakas av den regionala miljöcentralen och den kommunala miljöförvaltningsmyndigheten. Bestämmelserna om de uppgifter som den kommunala kemikalietyl tillsynsmyndigheten har lyfts upp på lagnivå. Tillsyn över att kemikalielagen följs ska enligt förslaget alljämt utövas också av länsstyrelserna och Tullverket. Också Konsumentverket ska enligt förslaget vara en myndighet som har tillsyn över efterlevnaden av kemikalielagen.

Lagen avses träda i kraft den 1 juni 2008, då de skyldigheter som anges i REACH-förordningen börjar tillämpas.

INNEHÅLL

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL	1
INNEHÅLL	2
ALLMÄN MOTIVERING	3
1. Inledning	3
2. Nuläge	4
2.1. Lagstiftning och praxis	4
Tillsyn	5
Bestämmelser om så kallade nya ämnen och existerande ämnen	6
Minutförsäljning av kemikalier	7
Administrativa medel som står till myndigheternas förfogande samt tvångsmedel och påföljder	7
Användning av generiskt namn på en kemikalie och hemlighållande av exakta namn ..	7
3. De viktigaste förslagen	8
4. Propositionens konsekvenser	10
4.1. Ekonomiska konsekvenser	10
Konsekvenser för den offentliga ekonomin	10
Företagskonsekvenser	11
4.2. Konsekvenser för myndigheterna	11
4.3. Konsekvenser för miljön och hälsan	12
4.4. Samhälleliga konsekvenser	12
5. Beredningen av propositionen	12
5.1. Beredningsskeden och beredningsmaterial	13
5.2. Remissyttranden och hur de har beaktats	13
DETALJMOTIVERING	16
1. Lagförslag	16
2. Ikraftträdande	26
3. Förhållande till grundlagen samt lagstiftningsordning	26
LAGFÖRSLAG	28
Lag om ändring av kemikalielagen	28
BILAGA	36
PARALLELLTEXTER	36
Lag om ändring av kemikalielagen	36
UTKAST TILL FÖRORDNING	58
Lag om ändring av kemikalieförordningen	58

ALLMÄN MOTIVERING

1. Inledning

Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1907/2006 om registrering, utvärdering, godkännande och begränsning av kemikalier (Reach), inrättande av en europeisk kemikaliemyndighet, ändring av direktiv 1999/45/EG och upphävande av rådets förordning (EEG) nr 793/93 och kommissionens förordning (EG) nr 1488/94 samt rådets direktiv 76/769/EEG och kommissionens direktiv 91/155/EEG, 93/67/EEG, 93/105/EG och 2000/21/EG, nedan REACH-förordningen, är en ny rättsakt som gäller kemikalier och är bindande för medlemsländerna i Europeiska unionen. Den antogs den 18 december 2006. Initialförkortningen REACH står för registrering (Registration), utvärdering (Evaluation) och godkännande av kemikalier (Authorization of CHemicals). Syftet med REACH-förordningen är att garantera en hög skyddsnivå för människors hälsa och miljön i hela EU och att kemiska ämnen fritt kan cirkulera på den inre marknaden samtidigt som konkurrenskraften för EU:s kemiska industri höjs genom att en hög säkerhetsnivå tryggas och produktutveckling främjas. För att syftena ska fyllas registreras ämnena i en central databas, utvärderas vissa ämnen, tillämpas ett tillståndsförfarande (godkännande) som gäller de skadligaste ämnena och iakttas förbud och begränsningar (ett s.k. skydds nät). Det nya systemet bygger på principen att tillverkare, importörer och nedströmsanvändare av ämnen ska säkerställa att de ämnen som de tillverkar, importerar eller använder inte påverkar människors hälsa och miljön negativt. Genom REACH-förordningen inrättades Europeiska kemikaliemyndigheten, som inledde sin verksamhet i Helsingfors den 1 juni 2007. Kemikaliemyndigheten administrerar REACH-systemet. Riksdagen har informerats om

REACH-förordningen genom U-skrivelsen 9/2004 den 19 april 2004 och genom en kompletterande U-skrivelse den 14 oktober 2005.

REACH-förordningen är direkt tillämplig rätt i EU:s medlemsländer och trädde i kraft den 1 juni 2007. Bestämmelserna i REACH-förordningen börjar dock tillämpas stegvis den 1 juni 2007, den 1 juni 2008, den 1 augusti 2008, den 1 juni 2009 och den 1 december 2010. Till följd av övergångsperioderna för REACH-förordningen kommer också den nationella verkställigheten att ske stegvis. Första gången kemikalielagen ändrades till följd av REACH-förordningen var genom en lagändring som trädde i kraft den 2 juni 2007. Samtidigt ändrades också strafflagen.

Inom EU bereds som bäst en EG-förordning om klassificering, märkning och förpackning av kemikalier, den s.k. GHS-förordningen (Globally Harmonised System of classification and labelling of chemicals). Riksdagen har informerats om utkastet till denna förordning genom U-skrivelsen 24/2007 rd. Dessa två EG-förordningar, REACH och GHS, medför avsevärda ändringar av EU:s och därmed också Finlands kemikalielagstiftning. Det är meningen att GHS-förordningen ska sättas i kraft i EU 2008. På grund av denna omfattande EG-lagstiftningsreform har det ansetts vara ändamålsenligt att Finlands kemikalielag ändras så litet som möjligt i detta skede och att ett eventuellt behov av en totalrevision av den bedöms när hela den nya EG-lagstiftningen är färdig och kan verkställas. När lagförslaget bereddades påpekades det också att de myndigheter som nu utövar tillsyn över att kemikalielagen följs är många och att uppgifterna är splittrade. I enlighet med regeringsprogrammet för statsminister Matti Vanhanens andra regering kommer förvaltningen att utvecklas, regional- och lokalför-

valtningens uppgifter att utvärderas och funktioner möjligen att sammanföras före 2010. De beslut som fattas kan komma att inverka också på uppgiftsområdena och uppgifterna för de myndigheter som utövar tillsyn över efterlevnaden av kemikalielagen.

Bestämmelserna i detta förslag bör gälla den 1 juni 2008, då de skyldigheter som anges i REACH-förordningen börjar tillämpas.

2. Nuläge

2.1. Lagstiftning och praxis

Kemikalielagstiftningen i Finland har ända sedan 1989 byggt på Europeiska gemenskapernas kemikalielagstiftning. Följande direktiv inom EG har varit centrala med avseende på kemikalier:

- rådets direktiv 67/548/EEG om tillnärmning av lagar och andra författningar om klassificering, förpackning och märkning av farliga ämnen, nedan *ämnesdirektivet*

- rådets direktiv 76/769/EEG om tillnärmning av medlemsstaternas lagar och andra författningar om begränsning av användning och utsläppande på marknaden av vissa farliga ämnen och preparat (beredningar), nedan *begränsningsdirektivet*

- kommissionens direktiv 91/155/EEG om införandet och den närmare utformningen av ett särskilt informationssystem avseende farliga preparat (beredningar) i enlighet med artikel 10 i direktiv 88/379/EEG, nedan *direktivet om säkerhetsdatablad*

- rådets förordning (EEG) nr 793/93 om bedömning och kontroll av risker med existerande ämnen

- Europaparlamentets och rådets direktiv 1999/45/EG om tillnärmning av medlemsstaternas lagar och andra författningar om klassificering, förpackning och märkning av farliga preparat, nedan *beredningsdirektivet*.

I ämnesdirektivet och beredningsdirektivet finns det bestämmelser om klassificering av kemiska ämnen (ämnesdirektivet) och preparat (beredningsdirektivet) som farliga, om förpackning och märkning av farliga kemikalier och om bedömning av hur farliga s.k. nya ämnen är. I direktivet om säkerhetsdatablad finns det bestämmelser om sammanställning-

en och tillhandahållandet av säkerhetsdatablad, och i begränsningsdirektivet finns det bestämmelser om begränsningar som gäller vissa kemikalier. Dessa direktiv har genomförts nationellt genom kemikalielagen, kemikalieförordningen och vissa förordningar av statsrådet och social- och hälsovårdsministeriet. Rådets förordning (EEG) nr 793/93 om bedömning och kontroll av risker med existerande ämnen innehåller bestämmelser om bedömning av risker med s.k. existerande ämnen. Genom REACH-förordningen upphävs de bestämmelser i ämnesdirektivet och beredningsdirektivet som handlar om riskbedömning av nya ämnen och om säkerhetsdatablad, medan direktivet om säkerhetsdatablad upphävs i sin helhet liksom också begränsningsdirektivet och rådets förordning (EG) nr 793/93 om bedömning och kontroll av risker med existerande ämnen. På samma gång upphävs de nationella bestämmelser som har utfärdats för genomförande av dessa EG-rättsakter, och skyldigheterna enligt REACH-direktivet följs i sammanhanget. Det är meningen att ämnesdirektivet och beredningsdirektivet ska upphävas i sin helhet senare genom den förordning om klassificering och märkning av kemikalier som bereds inom EG som bäst. Denna s.k. GHS-förordning antas träda i kraft 2008. Skyldigheterna enligt den börjar tillämpas stegvis. Också den nationella verkställigheten av den nya EG-lagstiftningen kommer därmed att ske stegvis i enlighet med de övergångsperioder som anges i EG-rättsakterna.

REACH-förordningen har införlivats med kemikalielagens tillämpningsområde genom en ändring av kemikalielagen som trädde i kraft den 2 juni 2007. På samma gång upphävdes de nationella bestämmelserna om säkerhetsdatablad eftersom REACH-förordningens bestämmelser om säkerhetsdatablad (tidigare: skyddsinformationsblad) har börjat tillämpas redan den 1 juni 2007.

Dessutom omfattas s.k. biocider av Europaparlamentets och rådets direktiv 98/8/EG av den 16 februari 1998 om utsläppande av biocidprodukter på marknaden, nedan biociddirektivet, som också har genomförts genom kemikalielagen, kemikalieförordningen och vissa förordningar av statsrådet, social- och hälsovårdsministeriet och miljöministe-

riet. Biociddirektivet fortsätter att tillämpas jämsides med REACH-förordningen, och de nationella bestämmelser som utfärdats för genomförande av biociddirektivet avses inte bli ändrade i detta sammanhang.

Också Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 648/2004 om tvätt- och rengöringsmedel, Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 304/2003 om export och import av farliga kemikalier och Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 850/2004 om långlivade organiska föroreningar och om ändring av direktiv 79/117/EEG fortsätter att gälla och att vara direkt tillämpliga i alla medlemsländer inom EU.

Tillsyn

EG:s REACH-förordning är direkt tillämplig rätt i EU:s alla medlemsländer. Enligt artikel 125 i den ska medlemsstaterna upprätthålla ett system av officiella kontroller över att förordningen iakttas och verkställa andra åtgärder som är lämpliga med hänsyn till omständigheterna. Närmare bestämmelser om tillsynsmyndigheterna och deras uppgifter ska utfärdas nationellt. Därför föreslås det att kemikalielagen kompletteras med detaljerade uppgifter som tillsynsmyndigheterna ska fullgöra och som hänför sig till tillsynen över REACH-förordningen.

REACH-förordningens tillämpningsområde är bredare än kemikalielagens. Det beror på att REACH-förordningen, även om den har antagits med stöd av artikel 95 i fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen, en artikel som handlar om fri rörlighet för varor och om den inre marknaden, innehåller bestämmelser inte bara om förutsättningarna för utsläppande av kemikalier på marknaden utan också om de förhållanden under vilka kemikalierna används. I Finland regleras tillsynen över de förhållanden under vilka kemikalier används dels i kemikalielagen, dels bl.a. i lagen om tillsynen över arbetarskyddet och om arbetarskyddssamarbete på arbetsplatsen (44/2006), lagen om säkerhet vid hantering av farliga kemikalier och explosiva varor (390/2005), avfallslagen (1072/1993), hälsoskyddslagen (763/1994) och miljöskyddslagen (86/2000).

REACH-förordningens tillämpningsområde omfattar i vissa fall också varor som innehåller kemikalier. I den nuvarande kemikalielagstiftningen ingår bara vissa begränsningar i fråga om varor som innehåller kemikalier. I övrigt har kemikalielagstiftningen hittills inte omfattat varor.

För att verkställandet av REACH-förordningen ska lyckas krävs det att medlemsstaterna drar försorg om tillsynen över att skyldigheterna iakttas. Till övervägande del avser de nya skyldigheterna enligt REACH-förordningen åtgärder i samband med tillverkning av kemikalier och utsläppande av dem på marknaden, och skyldigheterna riktar sig i första hand till dem som tillverkar eller importerar kemikalier. Syftet med skyldigheterna är att de som använder kemikalier ska få tillgång till information om säkra användningsförhållanden och om de riskhanteringsåtgärder som utgör en förutsättning för säker användning. Förordningen förutsätter att användarna i princip följer de anvisningar som tillverkarna och importörerna har utfärdat. Användningen av ämnen som inger mycket stora betänkligheter kommer att vara tillståndspliktig. Med stöd av REACH-förordningen är det vid behov möjligt att begränsa användningen av kemikalier, om det trots de ovan nämnda åtgärderna visar sig att tillverkningen eller användningen av en kemikalie medför en avsevärd risk inom EU.

Tillsynen över kemikaliertillverkarnas och importörernas verksamhet är förknippad inte bara med nationella intressen (att i Finland förebygga dels hälsoskador hos konsumenter och arbetstagare, dels miljöskador) utan också med skyldigheten att för Finlands del se till att kemikalier som inte uppfyller kraven inte kommer ut på EU:s inre marknad till följd av att aktörernas verksamhet inte övervakas som sig bör i Finland. Förebyggandet av miljö- och hälsoskador i Finland förutsätter dessutom att man här satsar också på tillsynen över användning av kemikalier, något som syftar till att säkerställa att skyldigheterna i fråga om tillverkningsprocessernas säkerhet och säkerheten vid användning av kemikalier fullgörs.

Förutom de nya skyldigheterna enligt REACH-förordningen behövs åtgärder av tillsynsmyndigheterna också när det handlar om

att utöva tillsyn över att de skyldigheter som redan ingår i kemikalielagen och kvarstår i den trots REACH-förordningen fullgörs. Dessa skyldigheter är till stor del en följd av andra EG-rättsakter och internationella avtal.

I den nuvarande kemikalielagen bestäms det om vilka myndigheter som ansvarar för tillsynen över efterlevnaden av lagen och om deras uppgifter (4–8 a §) och i den ingår ett allmänt bemyndigande att genom förordning utfärda bestämmelser om tillsynsmyndigheternas uppgifter och samarbetet mellan tillsynsmyndigheterna (9 §). Tillsynsmyndigheter enligt kemikalielagen är social- och hälsovårdsministeriet och miljöministeriet (den högsta ledningen och styrningen av tillsynen), de centrala myndigheterna Social- och hälsovårdens produkttillsynscentral, nedan *STTV*, och Finlands miljöcentral, nedan *SYKE* (den högsta tillsynen över iakttagandet av lagen och den riksomfattande styrningen av tillsynen), länsstyrelsen och den regionala miljöcentralen (ledning och övervakning av kommunernas verksamhet), kommunen (tillsyn över iakttagandet av lagen i kommunen), arbetarskyddsmyndigheterna (övervakning till vissa delar av kemikalier som används i arbetet) och tullverket (tillsyn över att bestämmelserna om import och export iakttas). Dessa tillsynsmyndigheters uppgifter definieras inte i detalj i den nuvarande lagen. Dessutom utövar Konsumentverket tillsyn över att vissa beslut och förordningar av statsrådet som har utfärdats med stöd av kemikalielagen och/eller lagen om konsumtionsvarors och konsumenttjänsters säkerhet (75/2004) och gäller begränsning av vissa kemikalier iakttas.

Den högsta tillsynen över efterlevnaden av kemikalielagen och den riksomfattande styrningen ska enligt de nuvarande bestämmelserna skötas av *STTV* och *SYKE*. Dessutom har det föreskrivits att *STTV* för styrningen och samordnandet av den tillsyn som regleras i kemikalielagen inom sitt verksamhetsområde ska utarbeta ett riksprogram för övervakningen av kemikalielagen (tillsynsprogram). Av tillsynsmyndigheterna enligt kemikalielagen styrs emellertid arbetarskyddsmyndigheterna, den regionala miljöcentralen och tullverket i praktiken av andra än *STTV* och *SYKE*, och därför kan uttrycket ”den högsta

ledningen och styrningen” inte komma på fråga för deras vidkommande. Vid beredningen av det riksomfattande tillsynsprogram enligt kemikalielagen som styr kommunerna har det också konstaterats att det skulle vara skäl för *SYKE* att delta i beredningen och att denna fråga bör regleras i kemikalielagen.

Den kommunala kemikalietillsynsmyndighetens uppgifter i samband med tillsynen över att kemikalielagen följs anges på ett allmänt plan i kemikalielagen och mera detaljerat i kemikalieförordningen (675/1993) och andra författningar på lägre nivå. Enligt grundlagen ska det föreskrivas på lagnivå om kommunens uppgifter.

Konsumentverket övervakar för närvarande sådana begränsningar beträffande kemikalier där direktiven i fråga har genomförts med stöd av dels kemikalielagen, dels lagen om konsumtionsvarors och konsumenttjänsters säkerhet. Dessa begränsningar gäller nickel i smycken och andra föremål som kommer i kontakt med huden, azofärgämnen i textilier och läderartiklar, arsen, kvicksilver och dibutyltennväteborat i träskyddskemikalier m.m. samt, enbart med stöd av lagen om konsumtionsvarors och konsumenttjänsters säkerhet, ftalater i leksaker. Den s.k. begränsningsbilagan i REACH-förordningen (bilaga XVII) ska tillämpas fr.o.m. den 1 juni 2009. Samtidigt upphävs det för tillfället gällande begränsningsdirektivet. Det innebär att också de nationella författningar som utfärdats för att genomföra direktivet i fråga och ändringar av det upphör att gälla den 1 juni 2009. Därmed kommer också de begränsningsförfattningar som Konsumentverket har utövat tillsyn över att upphävas, och det måste föreskrivas särskilt om tillsynen över motsvarande begränsningar som ingår i REACH-förordningen.

Bestämmelser om så kallade nya ämnen och existerande ämnen

I den nuvarande kemikalielagen indelas de kemiska ämnena med utgångspunkt i EG-lagstiftningen i så kallade nya ämnen (ämnen som inte har nämnts i förteckningen över ämnen i kommersiellt bruk, dvs. EINECS-förteckningen) och existerande ämnen (ämnen som har nämnts i EINECS-

förteckningen). Bestämmelser på EG-nivå om nya och existerande ämnen finns i 1) ämnesdirektivet och direktiven om ändring av det, 2) kommissionens direktiv 93/105/EEG om fastställande av bilaga 7 D som innehåller nödvändiga uppgifter för den dokumentation som avses i artikel 12 i den sjunde ändringen av rådets direktiv 67/548/EEG, 3) kommissionens direktiv 2000/21/EG om den förteckning över gemenskapslagstiftning som avses i artikel 13.1 femte strecksatsen i rådets direktiv 67/548/EEG, 4) kommissionens direktiv 93/67/EEG om principer för bedömning av risker för människor och miljön med ämnen som anmälts enligt rådets direktiv 67/548/EEG, 5) rådets förordning (EEG) nr 793/93 om bedömning och kontroll av risker med existerande ämnen och 6) kommissionens förordning (EG) nr 1488/94 om principer för bedömningen av risker för människor och miljö av existerande ämnen i enlighet med rådets förordning (EEG) nr 793/93. Dessa förordningar och direktiv har genomförts nationellt genom kemikalielagen (18 a §, 20–24 §), kemikalieförordningen (7–12 §, 14 §), förordningen om myndigheternas uppgifter och inbördes samarbete vid bedömning och övervakning av riskerna med existerande ämnen (813/1995), social- och hälsovårdsministeriets beslut om förfarandet vid anmälan om nya ämnen (1642/1993) och social- och hälsovårdsministeriets beslut om bedömning av risker med nya ämnen (utfärdat 14.12.1994, meddelande i social- och hälsovårdsministeriets föreskriftssamling under nummer 54/94).

I artikel 139 i REACH-förordningen upphävs de nämnda EG-förordningarna och direktiven utom direktiv 67/548/EEG; för ändring av det antogs samtidigt med REACH-förordningen Europaparlamentets och rådets direktiv 2006/121/EG om ändring av rådets direktiv 67/548/EEG om tillnärmning av lagar och andra författningar om klassificering, förpackning och märkning av farliga ämnen för att anpassa det till förordning (EG) nr 1907/2006 om registrering, utvärdering, godkännande och begränsning av kemikalier (Reach) samt om inrättande av en europeisk kemikaliemyndighet. REACH-förordningen innehåller inte längre den gränsdragning mellan nya och existerande ämnen som fanns i

de tidigare förordningarna och direktiven. Det innebär att motsvarande nationella paragrafer i kemikalielagen och kemikalieförordningen ska upphävas. Samtidigt upphör de ovan nämnda förordningarna och ministeriebesluten att gälla.

Minutförsäljning av kemikalier

I 41 § i kemikalielagen föreskrivs om bemyndigande att utfärda förordning om minutförsäljningen av farliga kemikalier. Lagen upptar dock inte någon grundläggande materiell bestämmelse om minutförsäljning.

Administrativa medel som står till myndigheternas förfogande samt tvångsmedel och påföljder

I 45–48 § och 49 § i kemikalielagen finns bestämmelser om tillsynsmyndighetens förbud och begränsningar, tillfälliga åtgärder i fråga om kemikalier, rätt att få prov och undersökningsrätt samt tillsynsmyndigheternas anmälningsskyldighet och skyldighet att lämna uppgifter. Bestämmelser om vite och hot om tvångsutförande finns i lagens 51 §.

I lagens 52 § föreskrivs om straff för överträdelse av lagbestämmelserna (kemikalieförseelse). Det är möjligt att döma till böter för kemikalieförseelse. Straffbestämmelserna i kemikalielagen har just inte tillämpats, så deras betydelse är närmast förebyggande. Det har genom en ändring av kemikalielagen (628/2007) föreskrivits att de som bryter mot de skyldigheter i REACH-förordningen som gäller säkerhetsdatablad (artiklarna 31–36) ska dömas för kemikalieförseelse. Dessutom har en hänvisning till REACH-förordningen fogats till strafflagsbestämmelserna om hälso- och miljöbrott i 44 och 48 kap. i strafflagen genom en ändring av strafflagen (629/2007). Detta gör det möjligt att bestraffa grova gärningar enligt strafflagen i stället för enligt kemikalielagen.

Användning av generiskt namn på en kemikalie och hemlighållande av exakta namn

Ett kemiskt ämne kan alltid ges ett exakt namn. För att verksamhetsidkarens affärs- eller yrkeshemlighet ska skyddas kan det be-

hövas att namnet hemlighålls så att det inte anges vid märkning av emballage till och i skyddsinformationsblad för kemikalien. En bestämmelse om detta finns i artikel 15 i beredningsdirektivet som har genomförts genom 59 d § i kemikalielagen. Med stöd av paragrafen har det utfärdats en preciserande förordning av social- och hälsovårdsministeriet om lämnande av uppgifter om kemikalier (374/2002). Beredningsdirektivet har inte ändrats, men social- och hälsovårdsministeriet har vidtagit förberedelser för att revidera den nationella förordningen så att den blir förenlig med kraven i REACH-förordningen. I det sammanhanget har det visat sig finnas behov av att med anledning av grundlagen precisera i motsvarande paragraf i kemikalielagen i vilka situationer det är möjligt att göra ett undantag från regeln att det exakta namnet ska anges.

3. De viktigaste förslagen

Det föreslås att tillsynsmyndighetens uppgifter i huvudsak ska förbli oförändrade men preciseras i fråga om de tillsynsuppgifter som följer av REACH-förordningen. Eftersom REACH-förordningen är ny och en så omfattande helhet har tillsynsmyndigheternas uppgiftsområden när propositionen beretts betraktats som en helhet med avseende på tillsynen över att REACH-förordningen följs. Därför har det ansetts vara nödvändigt att i kemikalielagen ta in bestämmelser också om den övervakning av förhållandena som arbetarskyddsdistriktens arbetarskyddsbyråer, de regionala miljöcentralerna och de kommunala miljöförmyndigheterna utövar med avseende på REACH-förordningen.

REACH-förordningen har antagits med stöd av artikel 95 i fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen. Syftet med förordningen är att garantera en hög

skyddsnivå för människors hälsa och miljö samt att ämnen fritt kan cirkulera på den inre marknaden. Tillsynen över att REACH-förordningen följs i Finland och de beslut som fattas med anledning av detta kan avspeglas på EU:s inre marknad och hindra den fria rörligheten för kemikalier och varor som innehåller kemikalier. Tillsynsbesluten måste fattas så att de begränsar den fria rörligheten

för kemikalier eller varor som innehåller kemikalier bara när myndigheterna har visat att REACH-förordningen inte har följts.

Det är viktigt att utöva tillsyn över att förordningen iakttas, men de tillsynsbeslut som botten i REACH-förordningen måste fattas med iakttagande av särskild noggrannhet och utgående från stor sakkunskap. De medel som tillgrips vid tillsynen måste stå i rätt proportion till den konstaterade försummelser eller förseelsen. De regionala och lokala myndigheterna kan inte förutsättas ha all den sakkunskap som behövs i fråga om REACH-förordningen och tillämpningen av den, de måste ju i sitt tillsynsarbete bemästra också de skyldigheter som följer av ett stort antal andra lagar. Det föreslås i denna proposition att de regionala och lokala myndigheterna ska klarlägga om REACH-förordningen har iakttagits eller inte och vägleda och instruera de verksamhetsidkare som omfattas av inspektioner när det gäller att iaktta REACH-förordningen. Om det vid tillsynen upptäcks en brist som kan avhjälpas endast genom att någon annan verksamhetsidkare än den som omfattas av tillsynen vidtar åtgärder, ska tillsynsmyndigheterna enligt förslaget hänskjuta ärendet till STTV eller SYKE till denna del.

Enligt förslaget ska det vara en central uppgift för STTV och SYKE att styra verkställigheten av kemikalielagsbestämmelserna på riksnivå till den del dessa gäller tillsyn över kemikalier som tillverkas och släpps ut på marknaden. STTV och SYKE bör i synnerhet leda de kommunala kemikalieltillsynsmyndigheternas verksamhet genom att utarbeta ett riksomfattande tillsynsprogram och utveckla det i enlighet med verkställighetsbehoven. STTV och SYKE föreslås också delta i arbetet inom det forum för tillsyn som harmoniserar tillsynen i EU och verkar i anslutning till Europeiska kemikaliemyndigheten, och de ska samordna genomförandet av gemensamma tillsynsprojekt i Finland. STTV och SYKE föreslås likaså vara kontaktnmyndighet mellan de nationella tillsynsmyndigheterna och kemikaliemyndigheten och ha hand om den rapportering om verkställigheten till EU-kommissionen som REACH-förordningen förutsätter.

STTV:s och SYKE:s egna tillsynsåtgärder föreslås avse fullgörandet av den registre-

ringsplikt med därtill hörande anmälningsplikter som ingår i REACH-förordningen, de av förordningen följande skyldigheterna att tillhandahålla information och iaktta ämnes-specifika begränsningar samt klassificeringen och märkningen av kemikalier. STTV och SYKE ska dessutom ge andra myndigheter sakkunnighjälp och delta i utbildningen av dem.

Enligt förslaget ska arbetarskyddsmyndigheten utöva tillsyn över iakttagandet av att REACH-förordningen följs när det är fråga om användning av kemikalier på arbetsplatsen.

De regionala miljöcentralerna föreslås med stöd av kemikalielagen övervaka iakttagandet av REACH-förordningens bestämmelser om förebyggande av skador på miljön i samband med användning av ämnen vid anläggningar som hanterar kemikalier. Enligt artikel 2.4 a i REACH-förordningen ska REACH-förordningen inte påverka tillämpningen av bl.a. rådets direktiv 96/61/EG om samordnade åtgärder för att förebygga och begränsa föroreningar och Europaparlamentets och rådets direktiv 2000/60/EG om upprättande av en ram för gemenskapens åtgärder på vattenpolitikens område. Enligt förslaget ska den kommunala miljöförmyndigheten utöva tillsyn över efterlevnaden av REACH-förordningen i samband med tillsynen enligt miljöskyddslagen.

Det föreslås att den kommunala kemikalietillsynsmyndighetens uppgifter ska omfatta tillsyn över vissa artiklar i REACH-förordningen när det är fråga om kemikalier som släpps ut på marknaden. Avsikten är också att kommunen ska ha tillsyn över minutförsäljningen av kemikalier. Dessutom föreslås kommunen ha tillsyn särskilt över kemikalier som säljs till konsumenter. Det föreslås också att kommunens uppgifter ska överföras från kemikalieförordningen till kemikalielagen. Kvar på förordningsnivå stannar emellertid i detta skede bestämmelserna om kommunens tillsyn över biocider. De finns i statsrådets förordning om biocidpreparat (466/2000, 25 §).

Tullverket föreslås bli tilldelat uppgifter som anknyter till tillsynen över REACH-förordningen. Uppgifterna gäller främst tillsynen över kemikalier och varor som inne-

håller kemikalier som importerats till Finland från länder utanför Europeiska unionen.

REACH-förordningens tillämpningsområde omfattar i vissa fall också varor som innehåller kemikalier. Konsumentverket avses övervaka vissa begränsningar i fråga om varor som innehåller kemikalier när det är fråga om tillsyn över varor som marknadsförs till konsumenter. De andra tillsynsmyndigheterna enligt kemikalielagen avses övervaka varor som ett led i tillsynen över begränsningarna enligt artikel 67 i REACH-förordningen, alldeles som nu. Enligt REACH-förordningen ska vissa ämnen som ingår i varor antingen registreras eller anmälas till Europeiska kemikaliemyndigheten. Förslaget innebär att STTV och SYKE har tillsyn över att registreringarna och anmälningarna sköts på behörigt sätt. Behovet av att ha tillsyn över varor som innehåller kemikalier kommer att öka.

Bland de myndigheter som har tillsyn över efterlevnaden av kemikalielagen avses arbetarskyddsdistriktets arbetarskyddsbyrå, tullverket, Konsumentverket och den kommunala miljöförmyndigheten vid sin tillsyn enligt kemikalielagen tillämpa de tillsynsmetoder som anges i respektive speciallag (lagen om tillsynen över arbetarskyddet och om arbetarskyddssamarbete på arbetsplatsen, tullagen (1466/1994), lagen om konsumtionsvarors och konsumenttjänsters säkerhet och miljöskyddslagen). Övriga tillsynsmyndigheter avses i sin tillsynsverksamhet tillämpa de tillsynsmetoder som anges i kemikalielagen.

Det som i lagen föreslås bli föreskrivet om tillsynen över begränsningar enligt artikel 67 i REACH-förordningen tillämpas först fr.o.m. den 1 juni 2009, eftersom artikeln och hela den berörda avdelningen i REACH-förordningen börjar tillämpas först då.

Bestämmelser om överträdelse av vissa skyldigheter som följer av REACH-förordningen såsom registrerings- och anmälningsplikt och vissa skyldigheter som gäller informationen, skyldighet att lämna uppgifter till myndigheterna och skyldighet att iaktta vissa förbud och begränsningar (kemikalieförseelse) föreslås ingå i 52 §. Straffen för dessa överträdelser är böter. I propositionen har det strävats efter att beakta proportionalitetsprincipen, enligt vilken hotet

om straff för gärningar som strider mot gemenskapsrätten ska vara tillräckligt effektivt och ha förebyggande verkan men stå i rätt proportion till hur allvarlig gärningen är.

Kemikalieförordningen föreslås bli ändrad så att den reglering i den som överlappar REACH-förordningen upphävs och partiellt befordras till verkställighet ändringen av ämnesdirektivet. Samtidigt föreslås det att den kommunala kemikalietillsynsmyndighetens uppgifter överförs till lagnivå, dvs. till kemikalielagen.

Social- och hälsovårdsministeriet har med avseende på verkställigheten av EG-lagstiftningen om s.k. nya ämnen meddelat ett beslut om förfarandet vid anmälan om nya ämnen (1642/1993) och ett beslut om bedömning av risker med nya ämnen (utfärdat 14.12.1994). Dessa rättsakter upphör att gälla när 5 kap. i kemikalielagen, vilket motsvarar dem, upphävs. Också förordningen om myndigheternas uppgifter och inbördes samarbete vid bedömning och övervakning av riskerna med existerande ämnen (813/1995) upphör enligt förslaget att gälla eftersom motsvarande paragraf i kemikalielagen (18 a §) upphävs. Bestämmelserna om nya och existerande ämnen ersätts med bestämmelser i REACH-förordningen som ska tillämpas fr.o.m. den 1 juni 2008 eller (delvis) den 1 augusti 2008. Genom REACH-förordningen upphävs EG-lagstiftning som gäller fram till de nämnda datumen.

Med anledning av REACH-förordningen upphävs längre fram statsrådsbeslut och statsrådsförordningar om förbud och begränsningar rörande kemikalier, och bestämmelserna i dem ersätts av bestämmelser i avdelning VIII i REACH-förordningen och bilaga XVII till den. Det finns sammanlagt 18 sådana nationella författningar som har utfärdats för genomförande av begränsningsdirektivet, och bestämmelserna i dem ingår i bilaga XVII till REACH-förordningen, som emellertid börjar tillämpas först den 1 juni 2009. I en förordning av statsrådet som kommer att beredas senare avses det bli förslaget att dessa begränsningsförfattningar ska upphävas den 1 juni 2009. Också tillsynsbestämmelserna i artikel 67 i REACH-förordningen, vilka föreslås ingå i kemikalielagen, blir tillämpliga först den 1 januari

2009. Till dess sker tillsynen över de nu gällande nationella författningar som har utfärdats för genomförande av begränsningsdirektivet med stöd av de bestämmelser om allmän behörighet som föreslås ingå i tillsynsparagraferna.

4. Propositionens konsekvenser

4.1. Ekonomiska konsekvenser

Konsekvenser för den offentliga ekonomin

Propositionen medför ytterligare uppgifter för alla tillsynsmyndigheter, men speciellt för STTV och SYKE, vilka avses ansvara för fattandet av vitsyftande beslut vid tillsynen över förordningen. Också i den ändring av kemikalielagen som trädde i kraft den 2 juni 2007 (628/2007) fastställdes uppgifter som STTV och SYKE ska ha hand om i samband med REACH-förordningen. Eftersom STTV och SYKE spelar en central roll tilltar deras uppgifter i så stor utsträckning att de inte kan skötas med nuvarande resurser, och därför bör resurserna stärkas så mycket att uppgifterna kan fullgöras. I detta skede bedöms det att ett adekvat operativt fullgörande av de praktiska tillsynsuppgifterna förutsätter att åtminstone två personer nyanställs av vardera myndigheten för att ha hand om de tillsynsuppgifter som anges i denna proposition. Skötseln av de uppgifter om vilka det bestäms i lagen om ändring av kemikalielagen (628/2007) kräver dessutom att åtminstone två personer nyanställs av vardera myndigheten. I sin helhet förutsätter därmed fullgörandet av de uppgifter som REACH-förordningen föranleder att de centrala myndigheterna nyanställer personal motsvarande sammanlagt åtminstone 8 årsverken (STTV 4 årsverken och SYKE 4 årsverken).

Enligt förslaget förblir Konsumentverkets tillsynsuppgift likadan som nu. I fortsättningen är det emellertid sannolikt att konsument-säkerhetsaspekter accentueras när verkställigheten av REACH-förordningen framskrider, särskilt i fråga om varor som innehåller kemikalier. På lång sikt gäller det därför att stärka Konsumentverkets personresurser till denna del med åtminstone en person (ett årsverke). Också Konsumentverkets anslag för

utförande av analyser hos utomstående laboratorier bör i framtiden vara avsevärt större än det nuvarande.

Företagskonsekvenser

Ett av REACH-förordningens syften är att förbättra EU:s kemiska industris konkurrenskraft genom att garantera en hög skyddsnivå och främja produktutvecklingen. Det nya systemet bygger på principen att tillverkare, importörer och nedströmsanvändare av ämnen ska säkerställa att de ämnen som de tillverkar, importerar eller använder inte påverkar människors hälsa och miljön negativt. Den fria rörligheten för kemikalier på EU:s inre marknad, uppgifterna om de arbetarskydds- och miljörisker som kemikalierna är förknippade med och en rimlig handläggningstid i samband med tillståndsförfarandena är viktiga konkurrensfaktorer.

Den föreslagna ändringen av kemikalielagen har i och för sig inte några stora ekonomiska konsekvenser för företagsverksamheten. Fullgörandet av skyldigheterna enligt REACH-förordningen medför kostnader särskilt för dem som tillverkar eller importerar kemikalier. Kostnaderna uppskattas i statsrådets U-skrivelse och den kompletterande U-skrivelsen till riksdagen (U9/2004).

4.2. Konsekvenser för myndigheterna

Det föreslås att de myndigheter som nu är tillsynsmyndigheter enligt kemikalielagen och Konsumentverket inom ramen för den nuvarande tillsynsstrukturen ska åläggas nya uppgifter som följer av REACH-förordningen och kräver tillräcklig utbildning och styrning för att kunna fullgöras. De uppgifter som i förslaget åläggs STTV och SYKE förutsätter permanenta tilläggsresurser. För de andra tillsynsmyndigheternas del är i synnerhet inkörningsskedet för tillämpning av REACH-förordningen fyllt av utmaningar. Uppgiftsvolymen förändras inte särskilt mycket längre fram heller för andra än STTV och SYKE, men den lagstiftning de ska utöva tillsyn över genomgår ändringar.

De myndigheter som svarar för tillsynen över REACH-förordningen måste få tillräcklig och adekvat utbildning och handledning

för att kunna sköta sina uppgifter. EG:s nya kemikalielagstiftning, REACH-förordningen och GHS-förordningen som ännu bereds för närvarande förutsätter att tillsynsmyndigheterna känner till innehållet i rättsakter och författningar och förhållandena i fråga om myndigheternas behörighet och tillsyn. Den utbildning som är riktad till kemikaliemyndigheterna startar 2008.

I denna proposition föreslås det att de kommunala kemikalietyllsmyndigheterna på det lokala planet ska ha tillsyn över att de skyldigheter som gäller utsläppande av kemikalier på marknaden och försäljning av kemikalier fullgörs och att de ska övervaka särskilt produkter som är avsedda att användas av konsumenter. Enligt förslaget ska STTV och SYKE samordna tillsynen speciellt med stöd av det riksomfattande tillsynsprogrammet, på basis av vilket kommunala tillsynsplaner utarbetas i kommunerna. Tillsynen avses ske enligt samma principer som kemikalietyllsmyndigheterna av i dag. De skyldigheter som REACH-förordningen föranleder kommer emellertid till synes i form av att innehållet i tillsynen genomgår förändringar. Till denna del bedöms det att ett effektivt utnyttjande av de nuvarande resurserna gör det möjligt att nå den nuvarande tillsynsnivån.

Den tillsyn enligt kemikalielagen som den regionala miljöcentralen utövar, inbegripet tillsynen över att REACH-förordningen följs, bedöms inte föranleda någon stor ökning av myndigheternas arbetsbörda. Det är ändå nödvändigt att myndigheternas sakkunskap i fråga om kemikalier stärks.

Länsstyrelserna leder och övervakar de kommunala kemikalietyllsmyndigheternas verksamhet. Till denna del förändras länsstyrelsernas uppgifter inte, och det är möjligt att fullgöra dem inom ramen för de nuvarande resurserna.

När det gäller förebyggandet av hälsoskador hos arbetstagare (inklusive brand- och explosionsrisken) är det arbetarskyddsdistriktens arbetarskyddsbyråer som föreslås övervaka kemikalieanvändningen, medan förebyggandet av miljöskador åläggs de regionala miljöcentralerna och i samband med tillsynen enligt miljöskyddslagen också de kommunala miljöförvaldsmyndigheterna. Trots det relativt stora utbildningsbehovet i initialske-

det och den arbetsinsats som planeringen av verksamheten och uppbyggnaden av nätverk kräver har man utgått från att de nuvarande resurserna är tillräckliga efter att verksamheten har etablerats, eftersom uppgifterna visserligen är nya till sitt innehåll men annars likartade som tidigare. De ovan nämnda myndigheterna bör emellertid beakta det tilltagande behovet av kemikaliesakkunskap vid framtida rekryteringar.

Det föreslås att Konsumentverkets tillsynsuppgift ska förbli oförändrad. Längre fram är det dock sannolikt att konsumentssäkerhetsaspekter accentueras när verkställigheten av REACH-förordningen framskrider, särskilt i fråga om varor som innehåller kemikalier.

Skyddet av konsumenternas hälsa vid användningen av kemikalier kommer enligt förslaget alltså att vid behov övervakas med stöd av hälsoskyddslagen, och det har inte ansetts finnas behov av att ändra den.

Tullverkets uppgifter vid övervakningen av importen och exporten av kemikalier föreslås bli preciserad så att också de nya skyldigheter som REACH-förordningen medför beaktas vid övervakningen. Detta har förmodats vara möjligt inom ramen för den nuvarande verksamheten när utbildningen ökar.

Eftersom STTV och SYKE vardera spelar en central roll ökar deras uppgifter så pass mycket att de inte går att sköta med de nuvarande resurserna, och därför bör resurserna stärkas så att den nivå som krävs för uppgifterna nås.

Social- och hälsovårdsministeriet och miljöministeriet ansvarar i synnerhet för att som ett led i den resultatstyrning de utövar leda de underlydande myndigheternas, dvs. arbetarskyddsdistriktens arbetarskyddsbyråernas, länsstyrelsernas och de regionala miljöcentralernas samt STTV:s och SYKE:s verksamhet när det gäller att ha tillsyn över efterlevanden av kemikalielagen och verkställa den. Detta är dock möjligt att göra i praktiken utan att personresurserna på ministerienivå ökas.

I bedömningen här ovan antas det att man i Finland klarar av tillsynen över REACH-förordningen med en förhållandevis liten tilläggsinsats. Läget med avseende på resursbehoven bör emellertid omprövas efter 2010, då tillsynen har etablerats och man har

samlat erfarenheter av hur den fungerar och hur stort tillsynsbehovet är. Detta gäller hela tillsynsorganisationen och dess funktion och arbetsfördelning.

4.3. Konsekvenser för miljön och hälsan

Propositionen har inga betydande konsekvenser för hälsan och miljön utöver dem som redan i övrigt följer av REACH-förordningen. REACH-förordningens främsta syfte är att förebygga kemikalieskador på hälsan och miljön på så sätt att företagen själva mera grundligt än tidigare bedömer vilka effekter de kemiska ämnen som de tillverkar, importerar och använder har och vilka förutsättningarna för säker användning är. REACH-förordningens konsekvenser för hälsan och miljön refereras i statsrådets skrivelse om förordningen (U9/2004). När miljö- och hälsoeffekter förebyggs är det också viktigt att tillsynen fungerar.

4.4. Samhälleliga konsekvenser

Propositionen har inga betydande samhälleliga konsekvenser utöver dem som följer av REACH-förordningens ikraftträdande. REACH-förordningens samhälleliga konsekvenser refereras i statsrådets skrivelse om förordningen (U9/2004).

I Finlands nationella kemikalieprogram som regeringen godkände 2006 rekommenderas det att ett nationellt projekt genomförs för säkerställande av verksamhetsidkarnas och myndigheternas verksamhetsbetingelser vid verkställigheten av REACH-förordningen. Social- och hälsovårdsministeriet svarar tillsammans med miljöministeriet, handels- och industriministeriet, jord- och skogsbruksministeriet samt näringslivets organisationer och fackorganisationer för att projektet genomförs. Arbetet har inletts för bl.a. utbildningens, informationsspridningens och rådgivningens del. När kemikalielagen upptar bestämmelser om uppgifterna för de myndigheter som svarar för tillsynen utökas också den utbildning som är avsedd för myndigheterna.

5. Beredningen av propositionen

5.1. Beredningsskeden och beredningsmaterial

Social- och hälsovårdsministeriet tillsatte den 31 maj 2006 en arbetsgrupp för att bereda det nationella verkställandet av REACH- och GHS-förordningarna för tiden mellan den 1 juni 2006 och den 31 januari 2007. Arbetsgruppens tidsfrist förlängdes senare till den 1 maj 2008. Medlemmarna i gruppen företrädde social- och hälsovårdsministeriet, miljöministeriet, handels- och industriministeriet, justitieministeriet, SYKE och STTV.

5.2. Remissyttranden och hur de har beaktats

Utlåtanden om förslaget har begärts hos miljöministeriet, handels- och industriministeriet, inrikesministeriet, kommunikationsministeriet, jord- och skogsbruksministeriet, justitieministeriet, Social- och hälsovårdens produkttillsynscentral, Säkerhetsteknikcentralen, Finlands miljöcentral, länsstyrelserna, Kemiindustrin KI rf, Tekniska Handelsförbundet rf, Kemiaanliitto-Kemifacket ry, Finlands näringsliv rf, Teknologiateollisuus - Teknologiiindustrin rf, Folkhälsoinstitutet, Helsingfors stad, Konsumentverket, Arbetshälsoinstitutet, Finlands naturskyddsförbund rf, Finlands Kommunförbund rf, Tullverket, arbetarskyddsförvaltningen (social- och hälsovårdsministeriets arbetarskyddsavdelning), miljötillståndsverken och de regionala miljöcentralerna.

Sammanlagt 36 remissyttranden lämnades.

Social- och hälsovårdsministeriets arbetarskyddsavdelning har konstaterat i sitt utlåtande att det skulle vara problematiskt om det tillsynsförfarande som tillsynsmyndigheten ska tillämpa bestämdes enligt kemikalielagen. Arbetarskyddsinspektörernas uppgifter skulle då försvåras. Arbetarskyddsavdelningen föreslår att arbetarskyddsdistriktets arbetarskyddsbyrå också vid den tillsyn som den utför enligt kemikalielagen ska tillämpa förfarandena i lagen om tillsynen över arbetarskyddet och om arbetarskyddssamarbete på arbetsplatsen. Arbetarskyddets distriktsförvaltning konstaterar för sin del att lagändringen kommer att förbättra kemikaliesäkerheten betydligt och förtydliga de olika myn-

digheternas verksamhet på kemikalietylisyens område.

Social- och hälsovårdens produkttillsynscentral anser att den föreslagna tillsynsmodellen är svår att få grepp om och framställer att kemikalielagens nuvarande ordalydelse bibehålls så att bl.a. termen ”den högsta tillsynen” kvarstår i samband med STTV:s uppgift inom tillsynen. STTV anser inte att det finns behov av att så som i propositionsutkastet dela in kemikalierna med avseende på tillsynen i kemikalier som den kommunala kemikalietylisyndsmyndigheten ska ha tillsyn över och kemikalier som arbetarskyddsdistriktets arbetarskyddsbyrå ska ha tillsyn över, så att kommunen har tillsyn särskilt över kemikalier som säljs till konsumenter och arbetarskyddsdistriktet har tillsyn särskilt över kemikalier som används i arbetet. Enligt STTV bör inspektionsobjektet inte definieras på lagnivå, utan prioriteringen bör göras i samband med det riksomfattande tillsynsprogrammet. STTV anser också att kommunernas deltagande i riksomfattande tillsynsprojekt på EU-nivå äventyras om den ovan nämnda uppgiftsfördelningen blir verklighet. STTV, Konsumentverket och arbets- och näringsministeriet föreslår att tillsynen över varor som innehåller kemikalier ska delas upp mellan STTV, SYKE och Konsumentverket så att Konsumentverket i fortsättningen har tillsyn bara över de begränsningar i fråga om varor som säljs till konsumenter som det har utövats tillsyn över redan hittills med stöd av lagstiftningen om produktsäkerhet och att Konsumentverket dessutom enligt prövning har tillsyn över andra begränsningar som fastställs särskilt. De begränsningar som Konsumentverkets tillsyn omfattar bör enligt utlåtandena fastställas genom en särskild förordning av statsrådet.

Miljöministeriet poängterar att tillsynsanvisningarna och fungerande tillvägagångssätt är viktiga vid tillsynen över REACH-förordningen och föreslår att det övervägs att systemet för miljöövervakning (VAHTI) som är i bruk inom miljöministeriets förvaltningsområde byggs ut så att det beaktar också behoven hos myndigheter som inte är miljöförvaltningsmyndigheter.

Finlands miljöcentral och de regionala miljöcentralerna föreslår att ansvarsfördelningen

mellan miljöcentralerna och kommunerna i fråga om tillsynen ska preciseras beträffande miljötillståndspliktiga anläggningar och andra anläggningar. Det föreslås också (av Norra Savolax miljöcentral) att ansvaret beträffande tillsynen över anläggningar ska avgränsas att omfatta endast anläggningar i en viss storleksklass. Likaså föreslås det att den kommunala miljöförvaltningsmyndighetens tillsynsroll ska preciseras. Miljöcentralens roll vid styrningen av de kommunala myndigheterna bör förtydligas (Västra Finlands miljöcentral). I utlåtandena hänvisas det också till lagen om säkerhet vid hantering av farliga kemikalier och explosiva varor; det föreslås att en komplettering av den ska övervägas med beaktande av att det enligt den nämnda lagen är Säkerhetsteknikcentralen och de regionala räddningsverken som ska avvärja brand- och explosionsrisker. I utlåtandena understryks dessutom att utmaningar med anknytning till den lokala näringsstrukturen bör beaktas i de regionala miljöcentralernas tillsynsverksamhet.

Justitieministeriet anser att det är skäl att i lagförslaget beskriva mera ingående hurdana de harmoniserade tillsynsprojekt som Europeiska kemikaliemyndighetens forum för tillsyn beslutar om är. Bemyndigandet att utfärda förordning om minutförsäljning av kemikalier och bestämmelserna om tillsynsmyndigheternas skyldigheter att samarbeta föreslås bli preciserade. Av bestämmelsen om anlåtande av expert bör det tydligt framgå om experten agerar självständigt eller enbart har hand om biträdande uppgifter. Justitieministeriet anser att det delvis är problematiskt att som expert anlita en myndighet eller privatperson som inte har rätt att företa kontroller. Dessutom bör det enligt justitieministeriets uppfattning bestämmas i lag om expertens straffrättsliga tjänsteansvar. Bestämmelserna om kemikalieförseelse och sökande av ändring föreslås bli preciserade. Vidare föreslås det att bemyndigandet att utfärda förordning om användning av generiskt eller exakta namn preciseras. Likaså bör tillsynsmyndigheternas rätt att företa kontroller bedömas med avseende på skyddet för hemfriden i 10 § i grundlagen.

Länsstyrelserna anser att antalet tillsyns-

myndigheter i lagutkastet är stort och att tillsynsmyndigheternas uppgifter delvis överlappar varandra. De önskar att tillsynen ska samordnas och styras effektivt. Länsstyrelsen i Södra Finlands län föreslår att begreppet särskild risk ska preciseras i 40 §. Länsstyrelserna i Uleåborgs och Östra Finlands län anser inte att det är behövligt att den kommunala kemikalietillsynsmyndigheten riktar tillsynsåtgärder till kemikalier som säljs till konsumenter, i stället anser de att den nuvarande mera allmänt hållna formuleringen är bättre. Länsstyrelsen i Östra Finlands län föreslår dessutom att det ska föreskrivas om uppgifterna för den kommunala kemikalietillsynsmyndigheten och för myndigheterna i centralförvaltningen på ett allmännare plan än i utkastet och att sakkunskapen och kompetensen hos den expert om vilken det föreskrivs i den föreslagna 49 b § ska definieras mera detaljerat. Länsstyrelsen i Västra Finlands län önskar att den nuvarande lagens ordalydelse ”den högsta tillsynen” ska kvarstå i fråga om myndigheterna i centralförvaltningen.

Säkerhetsteknikcentralen föreslår att också lagen om säkerhet vid hantering av farliga kemikalier och explosiva varor ska beaktas i lagmotiveringen.

Tullen föreslår att bestämmelsen om Tullens behörighet ska preciseras så att Tullen i vissa fall har entydig behörighet att ha tillsyn också över kemikalier och varor innehållande kemikalier som rör sig på EU:s inre marknad.

Helsingfors stads miljöcentral önskar att de kommunala kemikalietillsynsmyndigheterna ska definieras noggrannare än i utkastet och anser att den föreslagna skyldigheten att hänskjuta ärenden till STTV och SYKE är bra. Kommunförbundet framför i sitt utlåtande att kommunernas tillsynsuppgift bör avgränsas tydligt att omfatta marknadstillsyn som sker i lokaler eftersom tillsynen över marknadsföring som sker via internet inte kan höra till kommunens behörighet. Kommunförbundet föreslår också att tillsynen över varor som innehåller kemikalier ska överföras till Konsumentverket i sin helhet och understöder den föreslagna skyldigheten för tillsynsmyndigheterna att samarbeta och hänskjutningen av ärenden till STTV och SYKE.

Finlands naturskyddsförbund understöder

lagförslaget i huvudsak men anser att de föreslagna resursökningarna är alldeles för små och att man i EU-länderna från första början bör ägna särskild omsorg åt tillsynen över att REACH-förordningen fungerar.

Kemiindustrin KI rf anser att det är viktigt att det skapas ett fungerande och överskådligt system för tillsynen över REACH-förordningen där tillsynsmyndigheternas ansvarsområden och uppgifter samt styrningen av tillsynen definieras så tydligt som möjligt. Enligt Kemiindustrin KI rf är det föreslagna tillsynssystemet komplicerat och tillsynsmyndigheternas uppgifter delvis överlappande. Kemiindustrin KI rf föreslår att tillsynen över kemikalieanvändningen ska utgå ur kemikalielagen och att användningen ska övervakas direkt med stöd av lagstiftningen om förhållandena inom respektive bransch, så att kemikalielagen innehåller bestämmelser bara om tillsynen över fullgörandet av de skyldigheter enligt REACH-förordningen som handlar om marknadstillsyn. Kemiindustrin KI rf anser att det inte har någon förtydligande funktion att STTV:s och SYKE:s tillsynsuppgifter inte omfattar tillsyn över vissa artiklar i REACH-förordningen som handlar om användning. Den konstaterar också att genomförandet av projekt på EU-nivå för marknadstillsyn under ledning av STTV och SYKE kan komma att försvåras om kommunerna i enlighet med förslaget åläggs att rikta

sina tillsynsuppgifter särskilt till kemikalier som säljs till konsumenter.

Finlands näringsliv rf och Teknologiateollisuus - Teknologiiindustrin rf understödde i sina utlåtanden de synpunkter som framförs i Kemiindustrin KI rf:s utlåtande.

Kemianliitto – Kemifacket ry anser att förslaget är bra som helhet betraktat men konstaterar att det är en utmaning att i den föreslagna modellen med flera myndigheter samordna tillsynsmyndigheternas arbete så att varken luckor i tillsynen eller överlappningar förekommer.

Tekniska Handelsförbundet rf föreslår att termen ”särskild risk för hälsan” i lagens 40 §, vilken gäller minutförsäljning av kemikalier, bör preciseras och anser inte att det är nödvändigt att precisera 59 d §, som gäller hemlighållande av information, på det föreslagna sättet som beskriver obetydlig fara.

I flera utlåtanden konstateras det dessutom att de resurser som anges i propositionsutkastet är otillräckliga i förhållande till det faktiska tillsynsbehovet och den faktiska arbetsmängden. I flera utlåtanden hänvisas det också till tillsynsmyndigheternas ökade utbildningsbehov vid tillsynen över efterlevnaden av kemikalielagen och därigenom också REACH-förordningen.

De anmärkningar som framförts i utlåtandena har beaktats i propositionen så långt det varit möjligt.

DETALJMOTIVERING

1. Lagförslag

2 kap. Det föreslås att kapitelrubriken ändras från ”Tillsynsmyndigheterna” till ”Tillsynsmyndigheternas uppgifter i central-, regional- och lokalförvaltningen”. Den nya rubriken motsvarar kapitlets innehåll bättre.

4 §. *Ministerier*. Det föreslås att paragrafrubriken ändras från ”Ministerierna som tillsynsmyndigheter” till ”Ministerier”.

5 §. *Social- och hälsovårdens produkttillsynscentral och Finlands miljöcentral*. Det föreslås att paragrafrubriken ändras till den entydigare ”Social- och hälsovårdens produkttillsynscentral och Finlands miljöcentral” från den tidigare ”Tillsynsmyndigheter i centralförvaltningen”. I paragrafen föreslås det bli bestämt att STTV och SYKE med stöd av lagen och de bestämmelser och föreskrifter som har utfärdats med stöd av den ska ha tillsyn över kemikalier och varor innehållande kemikalier som tillverkas och släpps ut på marknaden samt ha hand om den riksomfattande styrningen av verkställigheten och av den kommunala kemikalietillsynsmyndigheten. Det föreslås att den tidigare ordalydelsen ”Den högsta tillsynen --- samt den riksomfattande styrningen av verkställigheten och tillsynen” utgår. Vidare föreslås det att STTV:s och SYKE:s styrande roll beträffande övriga tillsynsmyndigheter preciseras. Tillsynen över utsläppande på marknaden innefattar också tillsynen över tillverkare av beredningar och distributörer med avseende på de förutsättningar för utsläppande på marknaden av kemikalier eller varor innehållande kemikalier som definieras i REACH-förordningen.

STTV och SYKE styr den kommunala kemikalietillsynsmyndigheten när denna fullgör sin tillsynsuppgift, och dessutom styr STTV länsstyrelsen när denna fullgör sin tillsynsuppgift. Av de andra tillsynsmyndigheter som nämns i lagen styrs den regionala miljöcentralen av miljöministeriet medan arbetarskyddsdistriktets arbetarskyddsbyrå styrs av social- och hälsovårdsministeriet. Den föreslagna formuleringen ”tillsynen över --- kemikalier --- som tillverkas och släpps ut på marknaden” preciserar STTV:s och SYKE:s

tillsynsroll på så sätt att den inte överlappar den tillsyn som utövas av de myndigheter som övervakar användningen av kemikalier.

I 3 mom. specificeras STTV:s och SYKE:s tillsynsuppgifter i samband med tillsynen över REACH-förordningen. Dessutom avses det att STTV och SYKE med stöd av 1 mom. alltså ska övervaka bl.a. biocider och klassificeringen och märkningen av kemikalier.

I avdelning II i REACH-förordningen finns bestämmelser om registrerings- och anmälningsplikt som gäller ämnen, i avdelning IV finns bestämmelser om säkerhetsdatablad och annat tillhandahållande av information, i artikel 67 finns bestämmelser om begränsningar som gäller kemikalier och i artikel 113 finns bestämmelser om anmälan om klassificering av ämnen. I dessa bestämmelser i REACH-förordningen anges villkor för utsläppandet av kemiska ämnen och preparat på marknaden och tillverkningen av dem. STTV har tidigare övervakat säkerhetsdatablad (skyddsinformationsblad enligt den tidigare terminologin) med stöd av 8 § i kemikalielagen. Nu fastställs det att också SYKE ska vara tillsynsmyndighet med avseende på säkerhetsdatablad och övriga skyldigheter i avdelning IV i REACH-förordningen som hänför sig till tillhandahållandet av information.

REACH-förordningen har antagits med stöd av artikel 95 i fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen, en artikel som gäller den fria rörligheten för varor. Ett beslut som begränsar den fria rörligheten och har fattats i samband med tillsynen kan tänkas påverka den inre marknads funktion. Beslut av det slaget måste fattas utgående från särskild sakkunskap, och därför föreslås det att STTV och SYKE, vilka är behöriga myndigheter enligt REACH-förordningen, ska ansvara för beredningen och fattandet av beslut som träffas vid tillsynen i det fall att det vid tillsynen upptäcks en brist vars avhjälpande kräver att någon annan verksamhetsidkare än den som omfattas av tillsynen vidtar åtgärder. I sådana fall ska den regionala eller lokala förvaltningsmyndigheten hänskjuta ärendet till STTV och SYKE. Vid en hänskjutning överförs också tillsynsbehörig-

heten i ärendet till STTV och SYKE för att det ska vara möjligt att klarlägga alla detaljer i anslutning till ärendet, så att ett administrativt beslut kan fattas. Ärenden som hänskjuts bör i enlighet med det som sägs i 5 § 1 mom. gälla villkoren i fråga om en kemikalie eller en vara innehållande kemikalien som tillverkas eller släpps ut på marknaden. Enligt förslaget ska det inte vara möjligt att hänskjuta ett ärende som gäller enbart hantering av en kemikalie, utan övervakningen av kemikalieanvändningen på verksamhetsstället i fråga sköts av de regionala myndigheterna. I praktiken ska t.ex. övervakningen av att användningen av en kemikalie är förenlig med en bruksanvisning (enligt REACH-förordningen ett exponeringsscenario) som fogas till säkerhetsdatabladet för kemikalien därmed skötas bara av de myndigheter som enligt lag ska övervaka användningen (arbetarskyddsdistriktets arbetarskyddsbyrå och den regionala miljöcentralen samt den kommunala miljöförmyndigheten). Om brister upptäcks vid tillsynen i fråga om t.ex. bruksanvisningen för en kemikalie (exponeringsscenariot) är det fråga om villkoren för tillverkning eller utsläppande på marknaden av en kemikalie eller en vara innehållande kemikalien som tillverkas eller släpps ut på marknaden, och då kan ärendet vara ett sådant som avses ovan och ska hänskjutas till STTV och SYKE.

Den regionala eller lokala förvaltningsmyndigheten ska så långt som det är möjligt inom ramen för de egna befogenheterna klarlägga de omständigheter som är förknippade med ett ärende som hänskjuts. I de handlingar som ansluter sig till hänskjutningen ska det anges vilken aktör i leveranskedjan för kemikalien eller varan ärendet gäller, varför det finns grundad anledning att misstänka att kraven enligt REACH-förordningen inte uppfylls, vilka styråtgärder som har vidtagits före hänskjutningen och övriga eventuella omständigheter som inverkar på beslutsfattandet.

Enligt förslaget ska STTV och SYKE ansvara för beslutsfattandet inom sina respektive ansvarsområden.

Resultaten av de inspektioner som har utförts vid tillsynen, den övervakning som genomförts och de påföljder som föreskrivits

ska också läggas fram för kommissionen med fem års mellanrum, enligt artiklarna 117 och 127 i REACH-förordningen, och enligt lagförslaget ska STTV och SYKE sköta detta.

Utöver att STTV och SYKE deltar i de tillsynsprojekt som Europeiska kemikaliemyndighetens forum för tillsyn beslutat om ska de också se till att andra riksomfattande tillsynsprojekt genomförs. Tillsynsprojekten kan utöver EU-projekt också vara exempelvis nationella eller samnordiska.

Dessutom föreslås en precisering så att det i paragrafen anges att SYKE liksom hittills har tillsyn över de angelägenheter som regleras i den så kallade Rotterdamkonventionen, i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 304/2003 om export och import av farliga kemikalier, som antagits för verkställighet av Rotterdamkonventionen, och i 42 § i kemikalielagen när kemikalier exporteras från Finland. Bestämmelser om tillsynen över konventionen och förordningen finns dessutom i statsrådets förordning om anmälan om export av vissa farliga kemikalier (15/2005).

6 §. Arbetarskyddsdistriktets arbetarskyddsbyrå. Det föreslås att arbetarskyddsdistriktets arbetarskyddsbyrå ska ges i uppdrag att ha tillsyn över att kemikalielagen följs när det är fråga om sådana skador på hälsan samt brand- och explosionsrisker som orsakas av kemikalier som används i arbetet. I avdelning II i REACH-förordningen finns bestämmelser om registrerings- och anmälningsplikt, i avdelning IV finns bestämmelser om skyldigheter beträffande information (bl.a. säkerhetsdatablad och användarens skyldighet att underrätta leverantören om rekommenderade riskhanteringsmetoder är oändamålsenliga eller bristfälliga), i avdelning V finns bestämmelser om skyldigheterna för nedströmsanvändare som avses i REACH-förordningen, i avdelning VII finns bestämmelser om tillstånd som ska sökas för användning av ämnen och i artikel 67 finns bestämmelser om begränsningar som gäller kemikalier. Enligt förslaget ska arbetarskyddsdistriktets arbetarskyddsbyrå alltjämt utöva tillsyn också över att bestämmelserna om klassificering och märkning av kemikalier som används i arbetet och tillverkas följs och, i enlighet med 48 a § i kemikalielagen, över att uppgifter om

kemikalier lämnas för införande i Social- och hälsovårdens produkttillsynscentrals produktregister.

Arbetskyddsdistriktets arbetskyddsbyrå ska rikta sina inspektioner till lokaler hos verksamhetsidkare som tillverkar, importerar, lagrar och använder kemikalier och varor innehållande kemikalier. Vid tillsynen över REACH-förordningen ska arbetskyddsdistriktets arbetskyddsbyrå i sin tillsyns- och inspektionsverksamhet enligt 1–2 mom. i denna paragraf tillämpa lagen om tillsynen över arbetskyddet och om arbetskydds-samarbete på arbetsplatsen (44/2006), nedan *lagen om tillsynen över arbetskyddet*. I praktiska tillsynssituationer uppstår då ingen oklarhet om ifall det är procedurbestämmelserna i kemikalielagen eller procedurbestämmelserna i lagen om tillsynen över arbetskyddet som ska följas.

Om arbetskyddsdistriktets arbetskyddsbyrå vid sin tillsyn upptäcker en brist av det slag som anges i motiveringen till 5 § och inverkar på EU:s inre marknad, ska den hänskjuta ärendet till STTV eller SYKE. Ärenden som hänskjuts ska anknyta till sådana villkor för kemikalier som tillverkas eller släpps ut på marknaden som gäller tillverkning eller utsläppande på marknaden. Ett ärende som hänför sig enbart till hanteringen av en kemikalie faller inom ramen för arbetskyddsdistriktets arbetskyddsbyrås behörighet och kan inte överföras.

6 a §. *Den regionala miljöcentralen och den kommunala miljöförvaltningsmyndigheten.* Den regionala miljöcentralen ska enligt förslaget ha tillsyn över att bestämmelserna om förebyggande och avväringning av kemikalieskador på miljön iakttas vid anläggningar där kemikalier hanteras.

Den tillsyn som de regionala miljöcentralerna utövar enligt kemikalielagen tar enligt förslaget fasta på att de bestämmelser i REACH-förordningen som gäller användning av ämnen följs när det är fråga om att förebygga och avvärja miljöskador. Tillsynen försiggår genom inspektioner i lokaler hos verksamhetsidkare som tillverkar, lagrar och använder kemikalier, och den avses omfatta de för användning av ämnet fastställda användningsförhållandena och skyddsåtgärderna (artikel 37), användningen av tillståndsplikti-

ga ämnen (avdelning VII) och begränsningarna beträffande användning av ämnen (artikel 67). Den kommunala miljöförvaltningsmyndigheten ska utöva tillsyn över efterlevnaden av REACH-förordningen i samband med tillsynen enligt miljöskyddslagen. Den kommunala miljöförvaltningsmyndigheten har vid fullgörandet av denna uppgift de befogenheter som anges i kap. 13 i miljöskyddslagen.

Om den regionala miljöcentralen eller den kommunala miljöförvaltningsmyndigheten vid sin tillsyn upptäcker en brist av det slag som beskrivs i motiveringen till 5 § och bristen kan avhjälpas bara genom att någon annan verksamhetsidkare än den som är föremål för inspektion vidtar åtgärder, ska de nämnda myndigheterna hänskjuta ärendet till STTV eller SYKE i enlighet med behörighetsfördelningen mellan dessa. Ärenden som hänskjuts bör anknyta till villkoren för tillverkning eller utsläppande på marknaden av kemikalier eller varor innehållande kemikalier som tillverkas eller släpps ut på marknaden. Ärenden som hänför sig enbart till användningen av en kemikalie faller enligt förslaget inom den regionala miljöcentralens och den kommunala miljöförvaltningsmyndighetens behörighet och kan inte överföras.

Enligt förslaget ska den regionala miljöcentralen fortsätta att leda och övervaka den kommunala kemikalieregistreringsmyndighetens verksamhet i fråga om förebyggande och avväringning av kemikalieskador på miljön.

6 b §. *Länsstyrelsen.* Enligt förslaget förblir länsstyrelsens uppgifter oförändrade, men bestämmelserna om dem överförs till en egen paragraf från den nuvarande lagens 6 § och länsstyrelsernas lednings- och övervakningsskyldighet preciseras så att den uttryckligen avser den kommunala kemikalieregistreringsmyndigheten, som har hand om uppgifter enligt kemikalielagen i kommunen. Den nuvarande lagens ordalydelse ”inom sina respektive verksamhetsområden” preciseras till ”när det är fråga om att förebygga och avvärja av kemikalier orsakade skador på hälsan och miljön samt brand- och explosionsrisker”.

7 §. *Den kommunala kemikalieregistreringsmyndigheten.* I lagförslaget preciseras 1 mom. så att kommunstyrelsen utgör den kommunala kemikalieregistreringsmyndigheten, om inte detta

har uppdragits åt någon nämnd eller – till skillnad från den nuvarande ordalydelsen – något annat organ. Dessutom slopas i 1 mom. sista meningen, som handlar om att uppgiften kan anförtros en samkommun. Efter ändringen motsvarar ordalydelsen i momentet till sitt innehåll definitionen av begreppet kommunal tillsynsmyndighet i den övriga lagstiftningen om miljö- och hälsoskydd.

Det föreslås att bestämmelsen om den kommunala kemikalietillsynsmyndighetens behörighet överförs till 3 mom.

Enligt lagförslaget ska den kommunala kemikalietillsynsmyndigheten ha tillsyn över utsläppande på marknaden och minutförsäljning av kemikalier. Tillsynen över utsläppande på marknaden innefattar utöver tillsyn enligt REACH-förordningen över dem som tillverkar och importerar ämnen också tillsyn över dem som tillverkar beredningar och distributörer till den del kemikalien eller den vara som innehåller kemikalien uppfyller de villkor för utsläppande på marknaden som definieras i REACH-förordningen. Inspektioner som förrättas inom ramen för den tillsyn som den kommunala kemikalietillsynsmyndigheten utövar föreslås bli riktade särskilt till sådana kemikalier som säljs till konsumenter. Den kommunala kemikalietillsynsmyndigheten ska, utöver att den deltar i sådana tillsynsprojekt som anknyter till Europeiska kemikaliemyndigheten och avses i 8 d §, delta i andra riksomfattande tillsynsprojekt som är nationella eller samnordiska eller genomförs på EU-nivå. Enligt lagförslaget ska den kommunala kemikalietillsynsmyndigheten förrätta inspektioner i lokalerna både hos verksamhetsidkare som släpper ut kemikalier på marknaden och hos verksamhetsidkare som bedriver minutförsäljning. Genom lagförslaget begränsas den kommunala kemikalietillsynsmyndighetens tillsynsuppgifter så att de inte omfattar tillsyn över användningen av kemikalier på arbetsplatsen.

Förslaget innebär att den kommunala kemikalietillsynsmyndighetens uppgifter i huvudsak förblir oförändrade men i detta skede överförs – fränsett tillsynen över biocidpreparat – från författningar på lägre nivå (23 § i kemikalieförordningen 675/1993, 9 § i förordningen om minutförsäljning av farliga kemikalier 676/1993) till kemikalielagen på

det sätt som förutsätts i grundlagen. Kommunen fortsätter att ha tillsyn över klassificeringen och märkningen av kemikalier som släpps ut på marknaden och emballaget till dem, och den övervakar likaså att uppgifter om kemikalierna har skickats in till kemikalieproduktregistret i enlighet med 48 a § i kemikalielagen. Enligt 23 § 2 punkten i kemikalieförordningen ska den kommunala kemikalietillsynsmyndigheten övervaka att skyddsinformationsblad (numera säkerhetsdatablad) har utarbetats för kemikalierna och att anmälningar har gjorts om nya ämnen. Förfarandet för anmälan av nya ämnen upphör när de registreringsförfaranden om vilka det bestäms i REACH-förordningen börjar tillämpas den 1 juni 2008, och med anledning av det finns det inte längre behov av att övervaka anmälningarna. Den kommunala kemikalietillsynsmyndigheten ska enligt förslaget övervaka att artiklarna 31–33 i REACH-förordningen (säkerhetsdatablad, tillhandahållande av annan information som krävs och vidarebefordrande av information om farliga ämnen i varor) iakttas. Den kommunala myndigheten övervakar att säkerhetsdatablad har utarbetats. De med begränsningsdirektivet förenliga förbud och begränsningar som har verkställts genom statsrådsbeslut och genom förordningar av statsrådet har överförts till bilaga XVII till REACH-förordningen. Enligt lagförslaget ska den kommunala kemikalietillsynsmyndigheten liksom hittills övervaka iakttagandet av de begränsningar som följer av artikel 67 i REACH-förordningen. Begränsningarna i artikel 67 (avdelning VIII och bilaga XVII) börjar tillämpas den 1 juni 2009 och de av statsrådet meddelade ovan nämnda förbuden och begränsningarna gäller till dess. Dessutom föreslås det att uppgiften att övervaka minutförsäljning, annan överlåtelse och förvaring av farliga kemikalier överförs till lagen från 9 § i förordningen om minutförsäljning av farliga kemikalier.

Om den kommunala myndigheten vid sin tillsyn upptäcker en brist av det slag som anges i motiveringen till 5 § och inverkar på EU:s inre marknad, ska den hänskjuta ärendet till STTV eller SYKE. Ärenden som hänskjuts bör anknyta till villkoren för tillverkning eller utsläppande på marknaden av ke-

mikalier som tillverkas eller släpps ut på marknaden. Det bör observeras att skyldigheten att överföra ärenden inte är avsedd att försvaga samarbetet mellan kommunerna.

7 a §. Riksomfattande tillsynsprogram. Texten i paragrafen föreslås bli överförd till en egen paragraf från den nuvarande 5 §. Den ändras bara på så sätt

att det i den föreskrivs att både STTV och SYKE ska ansvara för att ett riksomfattande tillsynsprogram utarbetas. Enligt förslaget ska STTV och SYKE ha hand om den tillsyn och det beslutsfattande som gäller EU:s inre marknad. Därför faller det sig naturligt att dessa myndigheter gemensamt utarbetar också det riksomfattande tillsynsprogram som avses i kemikalielagen. Kemikalielagen är en av de så kallade miljö- och hälsoskyddslagar som avses i 1 § 2 mom. i folkhälsolagen (66/1972), och avsikten är att SYKE längre fram ska nämnas också i statsrådets förordning om riksomfattande tillsynsprogram för miljö- och hälsoskyddet (664/2006) och statsrådets förordning om kommunala tillsynsplaner för miljö- och hälsoskyddet (665/2006), där centralmyndigheterna i anslutning till lagarna om miljö- och hälsoskydd fastställs.

7 b §. Kommunala tillsynsplaner. Texten i paragrafen föreslås bli överförd till en egen paragraf från den nuvarande 7 §. Den enda ändringen består i att det i paragrafen utgående från vad som sägs ovan i samband med 7 a § nämns också att skador på miljön bör beaktas när de kommunala tillsynsplanerna utarbetas.

8 § Tullverket. Förslaget innebär att Tullverkets uppgifter överförs till en egen paragraf från den nuvarande lagens 8 § 3 mom. och preciseras i fråga om tillsynen över REACH-förordningen. Tullverket fortsätter också med den allmänna övervakningen av import och export. I avdelning II i REACH-förordningen finns bestämmelser om registrering och anmälningar, i avdelning VII finns bestämmelser om tillståndsförfarandet för vissa ämnen och i artikel 67 finns bestämmelser om begränsningar som gäller kemikalier. Det är ändamålsenligt att tillsyn över de skyldigheter som fastställs i dessa avdelningar utförs också när kemikalier importerats till Finland från länder utanför Eu-

ropeiska unionen. Kemikalier importerats till Finland från tredjeländer, särskilt från Ryssland, och det är viktigt att tillsyn över kemikalier som anländer till EU:s inre marknad med dess fria rörlighet för varor ordnas vid finska gränsen. REACH-förordningen utesluter på vissa villkor helt och hållet ur tillämpningsområdet kemikalier som utgör transitvaror. Dessutom föreslås det att Tullverket ska hänskjuta ärenden till de myndigheter som nämns i 5 §, om det för avhjälpan av brister som upptäckts vid en inspektion krävs att någon annan verksamhetsidkare än den som är föremål för inspektionen vidtar åtgärder. Vid tillsynen ska Tullverket tillämpa tullagen (1466/1994).

8 a § Konsumentverket. Det föreslås att Konsumentverket ska ha hand om tillsynsuppgifter som gäller vissa begränsningar enligt artikel 67 i REACH-förordningen i det fall att begränsningen gäller varor som säljs till konsumenter. Närmare bestämmelser om de begränsningar som Konsumentverket har tillsyn över avses bli utfärdade genom förordning av statsrådet. Innan artikel 67 och hela avdelning VIII i REACH-förordningen börjar tillämpas den 1 juni 2009 tillämpas motsvarande nationella beslut och förordningar som statsrådet utfärdat för genomförande av begränsningsdirektivet. Konsumentverket utövar för närvarande tillsyn över vissa beslut och förordningar som har utfärdats med stöd av den nuvarande kemikalielagen eller lagen om konsumtionsvarors och konsumenttjänsters säkerhet (ftalater i leksaker, nickel i smycken, bly i leksaker, azofärgämnen i textilier och arsen i träskyddsämnen). Den föreslagna bestämmelsen bygger på att den nuvarande och välfungerande tillsynsstrukturen bibehålls.

När den ovan nämnda förordningen av statsrådet utfärdas bör dessutom bilaga XVII till REACH-förordningen skärskådas på nytt för att de begränsningar som omfattar varor innehållande kemikalier och entydigt ingår i produktssäkerhetslagstiftningens tillämpningsområde vid behov ska kunna överföras till Konsumentverket för att övervakas av detta. Bilaga XVII till REACH-förordningen innehåller alla kemikaliebegränsningar som ingår i det nuvarande begränsningsdirektivet. Bland dem ingår både begränsningar i fråga

om varor som innehåller farliga ämnen och är avsedda för konsumenter och sådana begränsningar i fråga om kemikalier och varor innehållande kemikalier som har företagits av skäl som inte hänför sig till konsumentskyddet.

Med iakttagande av det förfarande om vilket det bestäms i REACH-förordningen är det också möjligt att komplettera bilagan med nya begränsningar. Man kan anta att skyddet av konsumenter mot kemikalierisker kommer att bli föremål för allt större intresse. Det är befogat att föreskriva att tillsynen över kemikaliebegränsningar som gäller varor ska skötas av Konsumentverket i det fall att varorna uttryckligen är avsedda att användas av konsumenter. Konsumentverket har ett fungerande system när det gäller både att informera konsumenterna och att testa produkter. Vid tillsynen kommer Konsumentverket att använda sig av de tillsynsåtgärder som anges i lagen om konsumtionsvarors och konsumenttjänsters säkerhet. De uppgifter som Konsumentverket anförtros enligt denna paragraf avhandlas mellan arbets- och näringsministeriet och Konsumentverket vid bl.a. resultatstyrningsdiskussioner, där också andra frågor tas upp. Konsumentverket styrs inte av några andra ministerier.

8 c §. *Tillsyn över vissa av Europeiska gemenskapens förordningar.* Det föreslås att 8 a § 3 mom. i den nuvarande lagen överförs till paragrafen. Paragrafen bär nu rubriken "Behöriga myndigheter" men i momentet föreskrivs det om de myndigheter som har tillsyn över vissa EG-förordningar. Lagrummets materiella innehåll föreslås förbli oförändrat.

8 d §. *Europeiska kemikaliemyndighetens tillsynsprojekt.* Vid Europeiska kemikaliemyndigheten har det inrättats ett forum för tillsyn för att det samarbete mellan medlemsstaterna som handlar om tillsyn över förordningen ska möjliggöras. Inom forumet samordnas tillsynen över REACH-förordningen i medlemsländerna och fattas beslut om gemensamma tillsynsprojekt som omfattar hela EU. Det föreslås att alla myndigheter som utövar tillsyn över efterlevnaden av kemikalielagen ska vara skyldiga att delta i harmoniserade verkställighetsprojekt enligt artikel 77.4 b i REACH-förordningen. Tillsynsmyndigheterna kan efter behov delta också i fo-

rumets möten i egenskap av sakkunniga, tillsammans med den ledamot av forumet som Finland har utsett. En del av den information som är av betydelse med avseende på tillsynen och som kemikaliemyndigheten sänder till medlemsländerna kommer att tillställas bara de utsedda behöriga myndigheterna, dvs. STTV och SYKE. Det är därför befogat att dessa myndigheter är skyldiga att delta i forumets arbete. Forumet för tillsyn ser också till att harmoniserade verkställighetsprojekt och gemensamma inspektioner föreslås, samordnas och utvärderas, enligt artikel 77.4 i REACH-förordningen. För att projekten i fråga ska lyckas krävs det att de relevanta tillsynsmyndigheterna deltar i dem. Det är meningen att dessa tillsynsprojekt ska utgöra ett led i den tillsyn som är förenlig med tillsynsprogrammet.

8 e §. *Behöriga myndigheter som avses i vissa av Europeiska gemenskapens förordningar.* Det föreslås att 8 a § 1, 2 och 4 mom. i den nuvarande lagen överförs till paragrafen. Enligt förslaget preciseras paragrafrubriken från "Behöriga myndigheter" till "Behöriga myndigheter som avses i vissa av Europeiska gemenskapens förordningar". Lagrummets materiella innehåll förblir oförändrat.

9 §. *Bemyndigande att utfärda förordning.* Enligt förslaget preciseras paragrafen så, att bemyndigandet att utfärda förordning uttryckligen avser förordningar av statsrådet och tillsynsmyndigheternas uppgifter och uppgiftsfördelning samt samarbetet mellan tillsynsmyndigheterna.

10 §. *Kemikalier.* I paragrafen rättas ett översättningsfel i den svenskspråkiga definitionen av preparat (på finska valmiste). Termen preparat i kemikalielagen har samma innebörd som termen beredning i REACH-förordningen.

18 a §. *Existerande ämnen.* Paragrafen föreslås bli upphävd. Enligt lagrummet ska uppgifter om existerande ämnen lämnas till de behöriga myndigheterna. Genom artikel 139 i REACH-förordningen upphävs rådets förordningar (EEG) nr 793/93 och (EG) nr 1488/94, vilka har kompletterats nationellt genom förordningen om myndigheternas uppgifter och inbördes samarbete vid bedömning och övervakning av riskerna med

existerande ämnen (813/1995), som har utfärdats med stöd av 18 a § som nu föreslås bli upphävd. När bemyndigandet upphör att gälla upphör också den nationella förordningen att gälla.

20 §. Anmälningsskyldighet. Paragrafen föreslås bli upphävd. Enligt lagrummet ska tillverkaren eller en representant som han utsett (anmälarer) göra en anmälan om ett nytt ämne till STTV. I lagrummet definieras kriterierna för vad som är ett nytt ämne och de uppgifter i anmälan som ska ges om ämnet eller om ett nytt ämne som ingår i ett preparat. Genom artikel 139 i REACH-förordningen upphävs direktiven 93/105/EG och 2000/21/EG, vilka har genomförts nationellt genom social- och hälsovårdsministeriets beslut om förfarandet vid anmälan om nya ämnen (1642/1993), vilket har utfärdats med stöd av 20 § som nu föreslås bli upphävd. När bemyndigandet upphör att gälla upphör också det nämnda beslutet av social- och hälsovårdsministeriet att gälla.

21 §. Begränsningar av överlåtelse. Paragrafen föreslås bli upphävd. I dess 1 mom. hänvisas det till 20 §, som föreslås bli upphävd. Enligt momentet får ett nytt ämne eller ett preparat som innehåller ett sådant introduceras på marknaden först efter att en genom förordning bestämd tid har förflutit från det att anmälan gjordes enligt 20 §. Det föreslås att momentet upphävs den 1 juni 2008, eftersom direktiven 93/105/EG och 2000/21/EG upphävs genom artikel 139 i REACH-förordningen. Direktiven har genomförts nationellt genom denna paragraf.

Enligt 21 § 2 mom. räknas den tid som avses i 1 mom. i det fall att STTV uppmanat anmälarer att komplettera en bristfällig anmälan från den tidpunkt då den kompletterade anmälan kom till STTV. Genom artikel 139 i REACH-förordningen upphör direktiv 93/67/EEG att gälla den 1 augusti 2008. Direktivet har delvis genomförts nationellt genom social- och hälsovårdsministeriets beslut om bedömning av risker med nya ämnen (SHM nr 57/94), som har utfärdats med stöd av 21 § som nu föreslås bli upphävd. Det föreslås därmed att 2 mom. ska tillämpas t.o.m. den 31 juli 2008. När bemyndigandet upphör att gälla upphör också det nämnda beslutet av social- och hälsovårdsministeriet att gälla.

22 §. Ändringsanmälan. Paragrafen föreslås bli upphävd. Enligt lagrummet ska anmälarer göra en ändringsanmälan till STTV, om han får nya uppgifter om ett ämne som avses i 20 §, vilken nu föreslås bli upphävd, eller om ämnets verkningar på hälsan och miljön eller om användningssyftet eller tillverknings- och importmängderna i fråga om ämnet eller ett preparat som innehåller detta väsentligt har förändrats. Genom artikel 139 i REACH-förordningen upphävs direktiven 93/105/EG och 2000/21/EG, vilka delvis har genomförts nationellt genom denna paragraf.

23 §. Tilläggsuppgifter. Paragrafen föreslås bli upphävd. Enligt lagrummet kan STTV ålägga anmälarer att utöver de uppgifter som ska lämnas i anmälan ge uppgifter om ämnet och dess egenskaper och verkningar samt att göra nya undersökningar av dessa omständigheter, om det anses nödvändigt för bedömning av den risk som ämnet medför. Direktiv 93/67/EEG upphävs den 1 augusti 2008 genom artikel 139 i REACH-förordningen. Direktivet har delvis genomförts nationellt genom 23 §, som nu föreslås bli upphävd, och genom social- och hälsovårdsministeriets beslut om bedömning av risker med nya ämnen (SHM nr 57/94), som har utfärdats med stöd av den. Det föreslås därmed att paragrafen ska tillämpas t.o.m. den 31 juli 2008. När bemyndigandet upphör att gälla upphör också det nämnda beslutet av social- och hälsovårdsministeriet att gälla.

24 §. Bemyndigande att utfärda förordning. Paragrafen föreslås bli upphävd. Enligt lagrummet utfärdas genom förordning närmare bestämmelser om de anmälningar som ska göras om nya ämnen. I förordningen kan medges undantag från anmälningsskyldigheten och föreskrivas att social- och hälsovårdsministeriet ska meddela närmare föreskrifter om anmälningarna. Genom artikel 139 i REACH-förordningen upphävs direktiven 93/105/EG, 2000/21/EG och 93/67/EEG samt delvis direktiv 67/548/EEG, vilka till en del har genomförts nationellt genom kemikalieförordningen (675/1993) som har utfärdats med stöd av denna paragraf. När REACH-förordningen träder i kraft föreskrivs det genom den om registrering av ämnen, och det kommer inte längre att vara möjligt att utfärda närmare nationella bestämmelser. Med an-

ledning av detta upphävs bemyndigandet att utfärda förordning såsom onödigt.

40 §. Begränsning av minutförsäljning av kemikalier. En ny 40 § föreslås bli fogad till lagen. Enligt lagförslaget får en kemikalie inte överlätas från minuthandeln, om det är uppenbart att den kan medföra särskild risk för hälsan. I 41 § i kemikalielagen bestäms om bemyndigande att utfärda förordning om minutförsäljning av kemikalier. Enligt grundlagen ska det i en lag finnas grundläggande materiella bestämmelser som kan preciseras genom förordning. Den nuvarande kemikalielagen innehåller inte någon bestämmelse om minutförsäljning av kemikalier, och därför föreslås det att en grundläggande materiell bestämmelse om detta fogas till lagen. En särskild risk för hälsan kan uppkomma t.ex. i det fall att en farlig kemikalie säljs i minuthandeln. Närmare bestämmelser om detta finns i förordningen om minutförsäljning av farliga kemikalier. En särskild risk kan uppstå också när det är uppenbart att kemikalien avses bli missbrukad.

41 §. Bemyndigande att utfärda förordning. Förslaget innebär att bemyndigandet att utfärda förordning preciseras. Med stöd av den föreslagna bestämmelsen blir det möjligt att utfärda närmare bestämmelser om det som föreskrivs i 40 §.

Det föreslås att 1 punkten preciseras så att det genom förordning är möjligt att utfärda närmare bestämmelser om förutsättningarna för minutförsäljning och begränsning av försäljningen inte bara i fråga om farliga kemikalier utan också i fråga om andra kemikalier som orsakar hälsoskador. Med kemikalier som orsakar hälsoskador avses kemikalier i minuthandeln som kan användas för t.ex. sniffning eller missbrukas på annat sätt och som orsakar hälsoskador även om de inte i egentlig mening har klassificerats som farliga ämnen. Ordet ”berusande” slopas i kemikalielagen. Den föreslagna punkten inbegriper också det som föreskrivs i 3 punkten i dess gällande lydelse. Bestämmelsen i 2 punkten motsvarar den gällande bestämmelsen, medan 3 punkten motsvarar det som är 4 punkten i den gällande paragrafen. I den föreskrivs det om skyldighet för den som tar emot en hälsofarlig kemikalie att lämna överlåtaren behövliga uppgifter om mottagaren, användaren och

användningssyftet.

48 §. Rätt att få prov och undersökningsrätt. Tillsynsmyndighetens rätt att få prov och undersökningsrätt utsträcks till att gälla inte bara kemikalier utan också varor som innehåller kemikalier. I REACH-förordningens tillämpningsområde ingår enligt artikel 1 ämnen som sådana eller ingående i beredningar (preparat) eller varor. I förslaget preciseras också, med avvikelse från den nuvarande formuleringen, grunden för rätten att få prov och undersökningsrätten så att den uttryckligen gäller klarläggande av om bestämmelserna i denna lag har iakttagits.

49 §. Tillsynsmyndigheternas skyldigheter att samarbeta. Enligt förslaget preciseras 1 mom. så att tillsynsmyndigheternas rätt att få upplysningar omfattar också sekretessbelagd information. I vissa fall är det nödvändigt att tillsynsmyndigheter utlämnar eventuella personuppgifter till varandra.

Enligt det nya 2 mom. ska tillsynsmyndigheterna samarbeta med varandra för undvikande av överlappning alltid när det är ändamålsenligt och möjligt. I detta syfte ska tillsynsmyndigheterna informera varandra om sina planer beträffande tillsynen. Både den nuvarande och den föreslagna organisationen för kemikalietillsyn är decentraliserad så att centrala, regionala och lokala myndigheter inom flera olika förvaltningsområden ingår i den. Dessa myndigheter, t.ex. arbetarskyddsdistrikten och kommunerna, ska enligt förslaget informera varandra om sina planer beträffande tillsynen för undvikande av överlappande kontroller, så att den olägenhet som kontrollverksamheten medför för verksamhetsidkaren minimeras. Eftersom det enligt grundlagen ska föreskrivas på lagnivå om de kommunala myndigheternas uppgifter har det ansetts vara behövligt att ta in en uttrycklig bestämmelse om detta i lagen.

Enligt det föreslagna 3 mom. är den kommunala kemikalietillsynsmyndigheten och länsstyrelsen till skillnad från vad som föreskrivs i det nuvarande 2 mom. skyldiga att utan ersättning tillstålla inte bara STTV utan också SYKE de övriga uppgifter om kontroller, kontrollåtgärder, kontrollpersonal, avgifter och tillsyn som behövs för styrningen, uppföljningen, rapporteringen och statistiken

i fråga om tillsynen enligt denna lag. Uppgifterna ska lämnas till både STTV och SYKE på det sätt som dessa myndigheter bestämmer särskilt.

Det föreslagna 4 mom. som innehåller ett bemyndigande att utfärda förordning om tillsynsmyndigheternas anmälningsskyldighet och skyldighet att lämna uppgifter motsvarar den gällande bestämmelsen i övrigt, men formuleringen "utfärdas" föreslås bli ändrad till "kan utfärdas".

49 b §. Anlitande av expert. Paragrafen är ny. Enligt paragrafen kan tillsynsmyndigheten när den genomför tillsyn enligt denna lag anlita en expert för att klarlägga en omständighet som är av betydelse för tillsynen. Myndigheten svarar för beslutsfattandet kring tillsynen. En utomstående expert kan behövas särskilt för klarläggande av om en omständighet som ansluter sig till verksamhetsstället eller produkten är förenlig med bestämmelserna.

Experten avses inte arbeta självständigt utan bistår tillsynsmyndigheten genom att fullgöra biträdande uppgifter som ansluter sig till tillsynen. Tillsynsmyndigheten bär det fulla ansvaret även om en expert anlitas. Tillsynsmyndigheten väljer expert, bedömer expertens kompetens och betalar kostnaderna för anlitande av experten. Experten kan vid behov vara en annan tillsynsmyndighet, en sakkunniginrättning eller en kunnig person. Sakkunniguppgiften kan utföras också utanför föremålet för kontrollen, t.ex. inom ett forskningsinstitut. På jäv för experten och på expertens tillvägagångssätt tillämpas förvaltningslagen. Experten ska således t.ex. vara oavhängig i sitt uppdrag. Dessutom gäller det som bestäms i språklagarna och lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet experten när denne bistår tillsynsmyndigheten.

51 §. Vite och hot om tvångsutförande. I det föreslagna 1 momentet föreskrivs om tillsynsmyndighetens rätt att förstärka en förpliktelse som den ålagt någon med vite eller hot om tvångsutförande. Bestämmelsen skulle motsvara den gällande bestämmelsen. Genom lagen ändras 2 mom. Enligt det nuvarande 2 mom. döms vitet ut av länsstyrelsen, men vite som förelagts av Säkerhetsteknikcentralen döms dock ut av denna. Efter det att lagen om säkerhet vid hantering av farliga

kemikalier och explosiva varor trädde i kraft den 1 juli 2005 är Säkerhetsteknikcentralen inte längre en av de myndigheter som utövar tillsyn över efterlevnaden av kemikalielagen. Särskilda bestämmelser av detta slag behövs inte heller i övrigt längre, utan en allmän lag, dvs. viteslagen (1113/1990), avses bli tillämplad i ärenden som gäller vite eller hot om tvångsutförande. Detta innebär att den i 2 kap. i lagförslaget avsedda tillsynsmyndighet som har förelagt vite också ska döma ut vite, varvid den i det nuvarande 2 mom. ingående uppdelningen i myndigheter som förelägger vite och myndigheter som dömer ut vite utgår ur lagen.

Dessutom föreslås det att den i 3 mom. ingående hänvisningen i samband med indrivning av kostnader ändras till en hänvisning till lagen om verkställighet av skatter och avgifter (706/2007), som trädde i kraft den 1 januari 2008.

52 §. Kemikalieförseelse. Det föreslås att 1 mom. 1 punkten ändras så att det i rekvisitet i lagrummet inte längre hänvisas till 18 a § (skyldigheten att lämna uppgifter) och 20 § (görande av anmälan), vilka föreslås bli upphävda.

Dessutom avses 2 mom. bli ändrat genom att det till paragrafen fogas ett nytt 3 mom., enligt vilket den som bryter mot vissa skyldigheter enligt REACH-förordningen som inte redan nämns i paragrafen kan dömas till straff. Straff för kemikalieförseelse kan enligt förslaget dömas ut också för den som bryter mot de skyldigheter som framgår av artiklarna 31–36 i REACH-förordningen. Dessa skyldigheter gäller registrering och inlämning av anmälan hos Europeiska kemikaliemyndigheten enligt artiklarna 5, 6, 7, 11 och 17–19, bedömning och rapportering av kemikaliesäkerheten, tillämpning och delgivning av information enligt artiklarna 14 och 37–39, lämnande av information till Europeiska kemikaliemyndigheten enligt artiklarna 22, 24, 40, 41, 46 och 66, lämnande av ytterligare information till den behöriga myndigheten enligt artikel 49, förbud enligt artikel 56 mot utsläppande på marknaden eller användning utan ett uttryckligt tillstånd som Europeiska kemikaliemyndigheten utfärdar för ämnet i fråga och iakttagande enligt artikel 67 av en i bilaga XVII fastställd begräns-

ning som gäller ett ämne som sådant eller ingående i ett preparat eller en vara. I den ändrade paragrafen har straffen numrerats i stigande ordning med avseende på hänvisningarna till olika artiklar som ingår i REACH-förordningen.

Nationella bestämmelser om sanktioner vid överträdelser av skyldigheterna enligt REACH-förordningen ska anmälas till Europeiska kommissionen senast den 1 december 2008. De bestämmelser om sanktioner som ingår i det föreslagna nya 3 mom. är närmast av förebyggande slag. När bestämmelser i kemikalielagen och därmed REACH-förordningen försumrats eller överträtts ska fallen i första hand handhas med stöd av 45 § i kemikalielagen, där det föreskrivs om förbud och begränsningar som tillsynsmyndigheten utfärdar, och 51 § i kemikalielagen, där det föreskrivs om vite och hot om tvångsutförande. Kriminalisering avses komma i fråga bara om förbud och begränsningar enligt 45 § som kan förenas med tvångsmedel enligt 51 § visar sig sakna verkan. Straffen för överträdelser av skyldigheterna enligt REACH-förordningen bör vara effektiva, proportionerliga och avskräckande.

I samband med att kemikalielagen ändrades genom lagen 628/2007 ändrades också strafflagen. Strafflagsbestämmelserna om hälso- och miljöbrott (44 och 48 kap. i strafflagen) kompletterades härvid med en hänvisning till REACH-förordningen. Straff för den grova gärningsformen i samband med överträdelse av REACH-förordningen kan därmed enligt förslaget dömas ut enligt strafflagen i stället för enligt 52 § i kemikalielagen, varvid det också är möjligt att döma till frihetsstraff vid sidan av bötesstraff.

52 a §. Hänvisningsbestämmelser om straff. Paragrafen föreslås bli upphävd. De materiella bestämmelserna i den överförs till den nya 53 §.

53 §. Hänvisningsbestämmelser om straff. Straffrättsligt tjänsteansvar för experter som bistår tillsynsmyndigheterna. En ny 53 § föreslås bli fogad till lagen i stället för den 53 § som upphävts tidigare genom lagen 893/2001. Bestämmelserna i 1 och 2 mom. motsvarar i materiellt hänseende 1 och 3 mom. i 52 a §, som föreslås bli upphävd. I de nämnda momenten föreskrivs det om hänvis-

ningar till strafflagens bestämmelser om hälso- och miljöbrott. Till paragrafen fogas enligt förslaget dessutom ett nytt 3 mom. där det föreskrivs att bestämmelserna om straffrättsligt tjänsteansvar ska tillämpas på experter som avses i 49 b § då de bistår en tillsynsmyndighet.

55 §. Ändringssökande. Till 1 mom. fogas enligt förslaget rätten att i den ordning som anges i förvaltningsprocesslagen (586/1996) besvära sig över ett beslut som har fattats med anledning av ett yrkande på rättelse av ett beslut som en kommunal tjänsteinnehavare har fattat. I 2 mom. ändras hänvisningen från 7 § 3 mom. i kemikalielagen, vilket handlar om den kommunala kemikalietylillsynsmyndigheten, till den föreslagna 7 b §.

56 §. Verkställighet. I paragrafen ändras hänvisningen från 7 § 3 mom. i kemikalielagen, vilket handlar om den kommunala kemikalietylillsynsmyndigheten, till den föreslagna 7 b §.

59 d §. Användning av generiskt namn på en kemikalie och hemlighållande av exakta namn. Bestämmelserna om användning av generiskt namn i stället för exakt namn baserar sig på artikel 15 i beredningsdirektivet. Artikeln har genomförts genom 59 d § i kemikalielagen. Paragrafen föreslås bli preciserad genom att det föreskrivs att det är möjligt att använda generiska namn när den fara som ämnet orsakar är obetydlig. Farans obetydlighet definieras i enlighet med vad som bestäms i beredningsdirektivet mera ingående i social- och hälsovårdsministeriets förordning om lämnande av uppgifter om kemikalier. Enligt förslaget stryks i paragrafen den sista meningen, som handlar om lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet och verksamhetsidkarens krav på att namnet ska hållas hemligt. Det beror på att bestämmelser om hemlighållande av namn finns i 59 d § i kemikalielagen och den ovan nämnda ministerieförordningen och på att verksamhetsidkaren inte kan kräva att namnet ska hemlighållas på andra grunder. Närmare bestämmelser om farans obetydlighet, förfarandena i samband med anmälan av namn och STTVs rätt att godkänna ansökningar om användning av generiskt namn utfärdas enligt förslaget genom förordning av social- och hälsovårdsministeriet.

64 §. *Tillämpning av stadganden som gäller gifter samt giftiga ämnen och preparat.* I paragrafen föreskrivs det om tillämpning av bestämmelser som utfärdats innan kemikalielagen trädde i kraft. Paragrafen föreslås bli upphävd såsom onödig eftersom kemikalielagen trädde i kraft redan den 1 september 1990 och inga bestämmelser som hade utfärdats före den är i kraft längre.

65 §. *Givande av skyddsinformationsblad.* I paragrafen föreskrivs det om givande av skyddsinformationsblad för miljöfarliga kemikalier. Bestämmelser om säkerhetsdatablad, som är den nya termen, finns i artikel 31 i REACH-förordningen och paragrafen föreslås bli upphävd eftersom den överlappar REACH-förordningen.

68 §. *Tillstånd och anmälan som gäller industriell hantering och upplagring.* I paragrafen föreskrivs det om undantag från skyldigheten att ansöka om tillstånd för industriell hantering och upplagring. Paragrafen föreslås bli upphävd eftersom de bestämmelser i kemikalielagen som gällde industriell hantering och upplagring upphävdes när lagen om säkerhet vid hantering av farliga kemikalier och explosiva varor trädde i kraft den 1 juli 2005.

68 a §. *Tillstånd och anmälan som gäller industriell hantering och upplagring av miljöfarliga kemikalier.* Paragrafen innehåller bestämmelser om undantag från skyldigheten att ansöka om tillstånd för industriell hantering och upplagring av miljöfarliga kemikalier. Paragrafen föreslås bli upphävd eftersom de bestämmelser i kemikalielagen som gällde industriell hantering och upplagring upphävdes när lagen om säkerhet vid hantering av farliga kemikalier och explosiva varor trädde i kraft den 1 juli 2005.

68 b §. *Anmälan som gäller industriell hantering och upplagring i liten skala.* Paragrafen innehåller bestämmelser om undantag från skyldigheten att göra anmälan om industriell hantering och upplagring i liten skala. Paragrafen föreslås bli upphävd eftersom de bestämmelser i kemikalielagen som gällde industriell hantering och upplagring upphävdes när lagen om säkerhet vid hantering av farliga kemikalier och explosiva varor trädde i kraft den 1 juli 2005.

70 §. *Behandling av anhängiga ärenden.* I

paragrafen föreskrivs det om behandling av ärenden som anhängiggjorts med stöd av lagen om gifter (309/1969). Paragrafen föreslås bli upphävd eftersom lagen om gifter upphävdes genom kemikalielagen som trädde i kraft den 1 september 1990 och inga ärenden som anhängiggjorts före kemikalielagens ikraftträdande är anhängiga längre.

2. Ikraftträdande

Lagen föreslås träda i kraft den 1 juni 2008.

Bestämmelserna i 21 § 2 mom. och 23 §, vilka båda föreslås bli upphävda, avses dock bli tillämpade till och med den 31 juli 2008 eftersom direktiv 93/67/EEG upphävs genom artikel 139 i REACH-förordningen. Direktivet, som delvis har genomförts nationellt genom social- och hälsovårdsministeriets beslut om bedömning av risker med nya ämnen (SHM nr 57/94) som har utfärdats med stöd av de bestämmelser som nu föreslås bli upphävda, upphör att gälla den 1 augusti 2008.

Artikel 67 i REACH-förordningen och den s.k. begränsningsbilagan (bilaga XVII) blir tillämpliga den 1 januari 2009. Samtidigt upphävs begränsningsdirektivet, som gäller för närvarande. Det innebär att också de nationella författningar som har utfärdats i syfte att genomföra direktivet i fråga och ändringarna av det bör upphävas den 1 juni 2009. Därför är avsikten att det som i 5 § 3 mom., 6 § 2 mom., 6 a § 2 mom., 7 § 4 mom., 8 § 2 mom. och 8 a § 1 mom. bestäms om tillsyn över begränsningar enligt artikel 67 i REACH-förordningen inte ska tillämpas före den 1 juni 2009.

3. Förhållande till grundlagen samt lagstiftningsordning

Den inspektionsrätt som föreslås i 6 § och i andra motsvarande paragrafer som följer efter den måste bedömas utgående från skyddet för hemfrid i 10 § grundlagen. Utgående från definitionen av begreppet verksamhetsidkare i 14 § i kemikalielagen är det närmast fråga om yrkes- och näringsverksamhet, och med anledning av det riktas inspektionerna i praktiken till lokaler som används i yrkes- och näringsverksamhet. Regleringen utgör därmed inte något problem med avseende på

skyddet för hemfrid.

I 49 § 1 mom. i kemikalielagen preciseras tillsynsmyndigheternas rätt att få upplysningar genom uttrycket ”utan hinder av sekretessbestämmelserna”. I grundlagsutskottets tolkningspraxis har det vid allmänt hållen reglering av det slag som ingår i 49 § utformats till en förutsättning för utlämnande av personuppgifter att uppgifterna är i någon mening nödvändiga (t.ex. GrUU 17/2007 rd).

Många bestämmelser i kemikalielagen baseras på principen att de uppgifter som myndigheterna utlämnar till varandra bör vara behövliga. Regleringen kring utlämnande av personuppgifter utgör till denna del inget problem med avseende på medborgarnas integritetsskydd.

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs Riksdagen följande lagförslag:

Lag

om ändring av kemikalielagen

I enlighet med riksdagens beslut
upphävs i kemikalielagen av den 14 augusti 1989 (744/1989) 18 a §, 5 kap. 52 a §, 64, 65, 68, 68a, 68 b § och 70 §,
 av dem 18 a § sådan den lyder i lag 220/1995, 5 kap. jämte ändringar, 52 a § sådan den lyder i lag 404/2002 och 391/2005, 65 § sådan den lyder i lag 558/1993, 68 § sådan den lyder i lag 1073/1995, 68 a § sådan den lyder i 1412/1992, 558/1993 och nämnda lag 1073/1995 samt 68 b § sådan den lyder i lagarna 1412/1992 och 558/1993,
ändras rubriken för 2 kap., rubriken för 4 §, 5–8, 8 a och 9 §, den svenska språkdräkten 1 10 §, 41 och 48 §, rubriken 49 § för och 49 § 2–4 mom., 51 §, 52 § 1 mom., 55 § 1 och 2 mom., 56 § 2 mom. och 59 d §,
 av dem 5–7 § samt rubriken för 49 § och 49 § 2–4 mom., 55 § 2 mom. och 56 § 2 mom. sådana de lyder i lag 287/2006, 8 § sådan den lyder delvis ändrad i nämnda lagar 1412/1992 och 391/2005 och i lag 12/1997, 8 a § sådan den lyder delvis ändrad i lagarna 136/2006 och 628/2007, 51 § 2 mom. sådant det lyder i nämnda lag 1073/1995, 52 § 1 mom. sådant det lyder i nämnda lag 136/2006, 55 § 1 mom. sådant det lyder i lag 57/1999 och 59 d § sådan den lyder i lag 591/2001, samt
fogas till lagen nya 6 a, 6 b, 7 a, 7 b och 8 c–8 e §, en ny 40 §, i stället för den 40 § som upphävts genom lag 1412/1992, till 49 § sådan den lyder i nämnda lag 287/2006 ett nytt 2 mom., varvid det ändrade 2–4 mom. blir 3–5 mom., till lagen en ny 49 b §, till 52 §, sådan den lyder i nämnda lagar 404/2002, 136/2007 och 628/2006, ett nytt 3 mom., varvid det ändrade 3 mom. blir 4 mom. samt till lagen en ny 53 §, i stället för den 53 § som upphävts genom lag 893/2001, som följer:

2 kap.

Tillsynsmyndigheternas uppgifter i central-, regional- och lokalförvaltningen

4 §

Ministerier

5 §

Social- och hälsovårdens produkttillsynscentral och Finlands miljöcentral

Tillsynen över efterlevnaden av denna lag och de bestämmelser och föreskrifter som utfärdats med stöd av den med avseende på kemikalier, varor innehållande kemikalier

och biocidpreparat som tillverkas och släpps ut på marknaden samt den riksomfattande styrningen av verkställigheten och av den kommunala kemikalietillsynsmyndigheten ankommer på

1) Social- och hälsovårdens produkttillsynscentral i fråga om förebyggande och avväringning av skador på hälsan samt brand- och explosionsriskerna som orsakas av kemikalier, och på

2) Finlands miljöcentral i fråga om förebyggande och avväringning av kemikalieskador på miljön.

Dessutom svarar Social- och hälsovårdens produkttillsynscentral för den riksomfattande styrningen av den tillsyn som länsstyrelserna utövar.

Social- och hälsovårdens produkttillsynscentral och Finlands miljöcentral ska, utöver vad som föreskrivs på något annat ställe i

lag, särskilt inom sina respektive ansvarsområden

1) ha tillsyn över att registrerings- och anmälningsplikterna enligt avdelning II i REACH-förordningen, skyldigheterna beträffande information enligt förordningens avdelning IV, begränsningarna enligt förordningens artikel 67 och anmälningsplikten enligt förordningens artikel 113 fullgörs,

2) besluta om åtgärder som krävs för avhjälpande av brister enligt 6 § 4 mom., 6 a § 4 mom., 7 § 5 mom. och 8 § 4 mom. som upptäckts vid tillsynen,

3) fungera som nationell kontaktmyndighet vid informationsutbytet mellan Europeiska kemikaliemyndigheten och de myndigheter som har tillsyn över efterlevnaden av denna lag,

4) delta i samarbetet mellan tillsynsmyndigheterna i EU:s medlemsländer och samordna det nationella genomförandet av tillsynsprojekt som det beslutats om inom kemikaliemyndighetens forum för tillsyn.

När kemikalier exporteras från Finland ska Finlands miljöcentral dessutom ha tillsyn över efterlevnaden av 42 § och av Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 304/2003 om export och import av farliga kemikalier och Rotterdamskonventionen om förfarandet med förhandsgodkännande sedan information lämnats för vissa farliga kemikalier och bekämpningsmedel i internationell handel (FördrS 107/2004).

6 §

Arbetskyddsdistriktets arbetskyddsbyrå

Arbetskyddsdistriktets arbetskyddsbyrå ska ha tillsyn över att denna lag och de bestämmelser som har utfärdats med stöd av den följs när det är fråga om förebyggande och avvärjning av sådana skador på hälsan och sådana brand- och explosionsrisker som orsakas av användning av kemikalier i arbetet.

Arbetskyddsbyrån ska inspektera lokaler hos verksamhetsidkare som tillverkar, importerar, lagrar och använder kemikalier och varor innehållande kemikalier och övervaka att registrerings- och anmälningsplikterna enligt avdelning II i REACH-förordningen, skyl-

digheterna beträffande information enligt avdelning IV i förordningen, skyldigheterna för nedströmsanvändare enligt avdelning V i förordningen, skyldigheterna beträffande användning av tillståndspliktiga ämnen enligt avdelning VII i förordningen och de begränsningar som anges i artikel 67 i förordningen fullgörs. Arbetskyddsdistriktets arbetskyddsbyrå ska dessutom ha tillsyn över efterlevnaden av bestämmelserna om klassificering och märkning av kemikalier som används i arbetet och kemikalier som tillverkas och övervaka att uppgifter om kemikalier lämnas enligt 48 a §.

Vid tillsyn, övervakning och inspektioner enligt 1 och 2 mom. ska arbetskyddsdistriktets arbetskyddsbyrå tillämpa lagen om tillsynen över arbetskyddet och om arbetskyddssamarbete på arbetsplatsen (44/2006).

Om det för avhjälpande av brister som upptäckts vid en inspektion krävs att någon annan verksamhetsidkare än den som är föremål för tillsynen vidtar åtgärder, ska arbetskyddsdistriktets arbetskyddsbyrå till denna del lämna över ärendet till de myndigheter som nämns i 5 § för behandling.

6 a §

Den regionala miljöcentralen och den kommunala miljöförvaltningsmyndigheten

Den regionala miljöcentralen ska ha tillsyn över att de bestämmelser om förebyggande och avvärjning av kemikalieskador på miljön som finns i denna lag eller har utfärdats med stöd av den iakttas vid anläggningar där kemikalier hanteras.

Den regionala miljöcentralen ska ha tillsyn över efterlevnaden av bestämmelserna i artikel 37 i REACH-förordningen om att lämna information om användningsförhållanden och säkerhetsåtgärder beträffande ämnen, bestämmelserna i avdelning VII i den förordningen om användning av tillståndspliktiga ämnen och bestämmelserna om de begränsningar som anges i artikel 67 i den förordningen. Den regionala miljöcentralen ska i detta syfte inspektera lokaler hos verksamhetsidkare som tillverkar, lagrar och använder kemikalier.

Den kommunala miljövårdsmyndigheten ska, för avvärjning av kemikalieskador på miljön, utöva tillsyn över efterlevnaden av REACH-förordningen i samband med tillsynen enligt miljöskyddslagen (86/2000). Den kommunala miljövårdsmyndigheten har vid fullgörandet av denna uppgift de befogenheter som anges i kap. 13 i miljöskyddslagen.

Om det för avhjälpande av brister som upptäckts vid en inspektion krävs att någon annan verksamhetsidkare än den som är föremål för tillsynen vidtar åtgärder, ska den regionala miljöcentralen och den kommunala miljövårdsmyndigheten till denna del lämna över ärendet till de myndigheter som nämns i 5 § för behandling.

Dessutom ska den regionala miljöcentralen styra och övervaka den kommunala kemikalietillsynsmyndighetens verksamhet inom tillsynen över efterlevnaden av denna lag när det är fråga om att förebygga och avvärja kemikalieskador på miljön.

6 b §

Länsstyrelsen

Länsstyrelsen ska styra och övervaka de kommunala kemikalietillsynsmyndigheternas verksamhet inom tillsynen över att efterlevnaden av denna lag när det är fråga om att förebygga och avvärja sådana skador på hälsan och sådana brand- och explosionsrisker som orsakas av kemikalier. Dessutom ska länsstyrelsen bedöma och utvärdera de kommunala tillsynsplaner som avses i 7 b §.

7 §

Den kommunala kemikalietillsynsmyndigheten

Uppgiften som kommunal kemikalietillsynsmyndighet fullgörs av kommunstyrelsen, om inte detta i en instruktion har uppdragits åt någon nämnd eller något annat organ. Fullmäktige kan ge den kommunala kemikalietillsynsmyndigheten rätt att överföra behörighet på en tjänsteinnehavare som lyder under den. Den kommunala kemikalietillsynsmyndigheten har dock inte rätt att överföra sin behörighet i fråga om godkännandet av

den tillsynsplan som avses i 7 b § på en tjänsteinnehavare som lyder under den.

En kommun kan med en annan kommun eller en samkommun komma överens om att en uppgift som enligt denna lag ska skötas av kommunen eller en myndighet i kommunen och där behörighet kan överföras på en tjänsteinnehavare, anförtros en annan kommuns eller samkommuns tjänsteinnehavare som sköter uppgiften under tjänsteansvar. En samkommun kan ingå ett avtal som avses ovan med en annan samkommun, om medlemskommunerna i samkommunen har gett sitt samtycke.

Den kommunala kemikalietillsynsmyndigheten ska ha tillsyn över att denna lag och de bestämmelser som utfärdats med stöd av den följs när det är fråga om utsläppande på marknaden och minutförsäljning av kemikalier. Den kommunala kemikalietillsynsmyndigheten ska särskilt inspektera lokaler hos sådana verksamhetsidkare som på marknaden släpper ut kemikalier som är avsedda att säljas till konsumenter eller som bedriver detalj som försäljning av kemikalier.

Den kommunala kemikalietillsynsmyndigheten ska, utöver att den deltar i tillsynsprojekt enligt i 8 d §, delta i genomförandet av andra riksomfattande tillsynsprojekt och särskilt övervaka att

1) kemikalier som släpps ut på marknaden har klassificerats och förpackats och att deras emballage försetts med märkningar i enlighet med denna lag och de bestämmelser som utfärdats med stöd av den,

2) verksamhetsidkarna har skickat in de uppgifter som avses i 48 a § 2 mom. till det kemikalieproduktregister som Social- och hälsovårdens produkttillsynscentral för,

3) de skyldigheter att tillhandahålla och vidarebefordra information som avses i artiklarna 31–33 i REACH-förordningen fullgörs,

4) begränsningarna enligt artikel 67 i REACH-förordningen iakttas, och

5) de bestämmelser om minutförsäljning av farliga kemikalier som finns i denna lag eller har utfärdats med stöd av den iakttas.

Om det för avhjälpande av brister som upptäckts vid en inspektion som den kommunala kemikalietillsynsmyndigheten förrättat krävs att någon annan verksamhetsidkare än den som är tillsynen vidtar åtgärder, ska den

kommunala kemikalietillsynsmyndigheten till denna del lämna över ärendet till de myndigheter som nämns i 5 § för behandling.

7 a §

Riksomfattande tillsynsprogram

För styrningen av tillsynen enligt denna lag och verkställigheten av denna lag och för samordningen av de kommunala kemikalietillsynsmyndigheternas åtgärder ska Social- och hälsovårdens produkttillsynscentral och Finlands miljöcentral utarbeta ett riksomfattande tillsynsprogram.

Tillsynsprogrammet ska åtminstone innehålla följande:

- 1) allmän definition av innehållet i kontrollerna,
- 2) grunderna för riskvärderingen av de olika tillsynsobjekten och för hur kontrollfrekvensen för objekten bestäms,
- 3) metoder för utvärdering av de tillsynsplaner som avses i 7 b §, och
- 4) metoderna för utvärdering av tillsynsprogrammet.

Tillsynsprogrammet ska ses över vid behov, dock minst vart tredje år.

Tillsynsprogrammet enligt denna lag utgör en del av det riksomfattande tillsynsprogrammet för miljö- och hälsoskyddet, i vilket ingår också de andra riksomfattande tillsynsprogram om vilka det föreskrivs i miljö- och hälsoskyddslagstiftningen.

I tillsynsprogrammet är det möjligt att besluta om att genomföra också harmoniserade tillsynsprojekt som Europeiska kemikalie-myndighetens forum för tillsyn har beslutat om och som genomförs nationellt.

Närmare bestämmelser om utarbetandet av tillsynsprogrammet och om dess innehåll utfärdas genom förordning av statsrådet.

7 b §

Kommunala tillsynsplaner

För den regelbundna tillsyn som den kommunala kemikalietillsynsmyndigheten utövar enligt lag ska kommunen utarbeta och godkänna en tillsynsplan som är sådan att det genom iakttagande av den säkerställs att till-

synen är av hög kvalitet och förebygger skador på hälsan och miljön samt brand- och explosionsriskerna.

Tillsynsplanen ska åtminstone innehålla följande:

- 1) definition av innehållet i kontrollerna,
- 2) kontrollfrekvensen för tillsynsobjekten, och
- 3) utvärdering av tillsynsplanen.

Den kommunala tillsynsplanen ska beakta det riksomfattande tillsynsprogrammet enligt 7 a §. Tillsynsplanen ska ses över vid behov, dock minst vart tredje år.

Närmare bestämmelser om innehållet i tillsynsplanerna, de kontroller som ingår i tillsynsplanerna, kontrollfrekvensen för tillsynsobjekten, provtagning och utvärdering av tillsynsplanerna utfärdas genom förordning av statsrådet.

8 §

Tullverket

Tullverket ska utöva tillsyn över efterlevnaden av de bestämmelser om import och export av kemikalier som finns i denna lag eller har utfärdats med stöd av den.

Tullverket ska i synnerhet övervaka att

- 1) registreringar och anmälningar enligt avdelning II i REACH-förordningen har gjorts när ämnen och preparat och varor som innehåller ämnen importerats till Finland från länder utanför Europeiska unionen,
- 2) tillstånd enligt avdelning VII i REACH-förordningen har beviljats när tillståndspliktiga ämnen och preparat som innehåller sådana ämnen importerats till Finland från länder utanför Europeiska unionen, och
- 3) förbud och begränsningar enligt artikel 67 i REACH-förordningen iaktas när ämnen och preparat och varor som innehåller ämnen importerats till Finland från länder utanför Europeiska unionen.

Vid tillsyn och övervakning enligt 1 och 2 mom. ska tullverket tillämpa tullagen (1466/1994).

Om det för avhjälpan av brister som upptäckts vid en inspektion som tullverket förrättat krävs att någon annan verksamhetsidkare än den som är föremål för tillsynen vidtar åtgärder, ska tullverket till denna del lämna

över ärendet till de myndigheter som nämns i 5 § för behandling.

8 a §

Konsumentverket

Konsumentverket ska ha tillsyn över att vissa begränsningar enligt artikel 67 i REACH-förordningen som gäller varor som marknadsförs till konsumenter iakttas.

Vid tillsyn enligt 1 mom. ska Konsumentverket tillämpa lagen om konsumtionsvarors och konsumenttjänsters säkerhet (75/2004).

Närmare bestämmelser om de begränsningar som Konsumentverket har tillsyn över utfärdas genom förordning av statsrådet.

8 c §

Tillsyn över vissa av Europeiska gemenskapens förordningar

De tillsynsmyndigheter som nämns ovan i detta kapitel ska inom sina respektive ansvarsområden utöva tillsyn också över efterlevnaden av Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 648/2004 om tvätt- och rengöringsmedel och Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 850/2004 om långlivade organiska föroreningar och om ändring av direktiv 79/117/EEG.

8 d §

Europeiska kemikaliemyndighetens tillsynsprojekt

De tillsynsmyndigheter som nämns ovan i detta kapitel ska delta i de harmoniserade tillsynsprojekt som Europeiska kemikaliemyndighetens forum för tillsyn har beslutat om.

8 e §

Behöriga myndigheter som avses i vissa av Europeiska gemenskapens förordningar

Finlands miljöcentral är behörig myndighet enligt artiklarna 5, 7, 8, 10, 11 och 15 i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr

648/2004 om tvätt- och rengöringsmedel. Dessutom är Social- och hälsovårdens produkttillsynscentral behörig myndighet enligt artiklarna 10, 11 och 15 i den förordningen i fråga om förebyggande och avväring av sådana skador på hälsan som orsakats av tvätt- och rengöringsmedel och i fråga om överensstämmelse med principerna för god laboratoriesed enligt artikel 8 i den förordningen.

Finlands miljöcentral är behörig myndighet enligt artikel 15 i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 850/2004 om långlivade organiska föroreningar och om ändring av direktiv 79/117/EEG.

Social- och hälsovårdens produkttillsynscentral och Finlands miljöcentral är inom sina respektive ansvarsområden behöriga myndigheter enligt artikel 121 i REACH-förordningen.

9 §

Bemyndigande att utfärda förordning

Närmare bestämmelser om tillsynsmyndigheternas uppgifter och uppgiftsfördelning och om samarbetet mellan tillsynsmyndigheterna kan utfärdas genom förordning av statsrådet.

10 §

Kemikalier

I denna lag avses med kemikalier grundämnen och kemiska föreningar av dessa, sådana de förekommer i naturen eller industriellt producerade (ämnen), samt blandningar av två eller flera ämnen (preparat).

40 §

Begränsning av detaljförsäljning av kemikalier

En kemikalie får inte överlåtas i detaljhandeln, om det är uppenbart att den kan medföra särskild risk för hälsan.

41 §

Bemyndigande att utfärda förordning

Genom förordning av statsrådet kan det föreskrivas närmare om

1) förutsättningarna för detaljförsäljning av farliga kemikalier och kemikalier som annars orsakar hälsoskada och om begränsning av försäljningen av dem,

2) förutsättningarna för överlåtelse av hälsofarliga kemikalier från apotek,

3) skyldighet för den som tar emot en hälsofarlig kemikalie att lämna överlåtaren behövliga uppgifter om mottagaren, användaren och användningssyftet.

48 §

Rätt att få prov och undersökningsrätt

Om tillsynsmyndigheten inte annars får tillgång till uppgifter om en kemikalie, har den rätt att av verksamhetsidkaren utan ersättning få ett sådant till kvantiteten skäligen prov av kemikalien eller av en vara som innehåller kemikalien som behövs för att företa undersökningar och klarlägga om bestämmelserna i denna lag har iakttagits. När kemikalien beskaffenhet eller sammansättning eller någon annan egenskap hos den då undersöks, ska verksamhetsidkaren betala de skäligen kostnaderna för undersökningarna.

Innan undersökningarna inleds ska verksamhetsidkaren ges tillfälle att bli hörd. Undersökningsresultaten ska delges verksamhetsidkaren.

49 §

Tillsynsmyndigheternas skyldigheter att samarbeta

De myndigheter som med stöd av denna lag eller andra författningar eller rättsakter utövar tillsyn över kemikalier har utan hinder av sekretessbestämmelserna rätt att av varandra få upplysningar som behövs med avseende på tillsynen och rätt att använda varandras prov vid behövliga undersökningar.

Tillsynsmyndigheterna ska samarbeta med varandra för undvikande av överlappande

kontroller alltid när det är ändamålsenligt och möjligt. I detta syfte ska tillsynsmyndigheterna informera varandra om sina planer beträffande tillsynen.

Den kommunala kemikalietillsynsmyndigheten och länsstyrelsen är skyldiga att på begäran utan ersättning lämna Social- och hälsovårdens produkttillsynscentral och Finlands miljöcentral de övriga uppgifter om kontroller, kontrollåtgärder, kontrollpersonal, avgifter och tillsyn som behövs för styrningen, uppföljningen, rapporteringen och statistiken i fråga om tillsynen enligt denna lag. Uppgifterna ska lämnas till Social- och hälsovårdens produkttillsynscentral och Finlands miljöcentral på det sätt som dessa bestämmer särskilt.

Närmare bestämmelser om tillsynsmyndigheternas anmälningsskyldighet och skyldighet att lämna uppgifter kan utfärdas genom förordning av statsrådet.

49 b §

Anlitande av expert

När en tillsynsmyndighet genomför tillsyn enligt denna lag får den anlita en kompetent utomstående expert för att klarlägga en omständighet som är av betydelse för tillsynen.

10 kap.

Tvångsmedel och påföljder

51 §

Vite och hot om tvångsutförande

Tillsynsmyndigheten kan i samband med förbud eller bestämmelser som meddelas med stöd av denna lag utsätta vite eller äventyret att den försummade åtgärden utförs på den försumliges bekostnad.

I ett ärende som gäller vite eller hot om tvångsutförande tillämpas viteslagen (1113/1990).

Kostnaderna för en åtgärd som tillsynsmyndigheten har låtit vidta betalas i förskott av statens medel eller, om åtgärden grundar sig på ett beslut av en kommunal myndighet,

av kommunens medel. Kostnaderna får drivas in hos den försumlige utan dom eller beslut i enlighet med vad som föreskrivs i lagen om verkställighet av skatter och avgifter (706/2007).

52 §

Kemikalieförseelse

Den som uppsåtligt eller av oaktsamhet

1) försummar sin skyldighet att ansöka om godkännande som avses i 25 §, att ansöka om registrering som avses i 30 c § eller att ansöka om tillstånd eller göra en anmälan som avses i 30 e §,

2) försummar den anmälningskyldighet som föreskrivs i 42 § 3 mom. eller den i artiklarna 7, 9, 13, 14 och 16 i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 304/2003 om export och import av farliga kemikalier föreskrivna skyldigheten att lämna information om export av kemikalier, försummar att ge information om transitering enligt artikel 15 i den förordningen eller bryter mot ett beslut av det i artikel 13 i den förordningen avsedda destinationslandet eller det i artikel 14 i den förordningen avsedda exportförbudet,

3) bryter mot vad som i artiklarna 3 och 4 i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 648/2004 om tvätt- och rengöringsmedel bestäms om utsläppande på marknaden av tvätt- och rengöringsmedel och tensider för tvätt- och rengöringsmedel eller vad som i artikel 7 i den förordningen bestäms om testningskrav eller försummar sin skyldighet enligt artikel 9 i den förordningen att tillhandahålla information, eller

4) bryter mot ett förbud eller en begränsning enligt artikel 3 i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 850/2004 om långlivade organiska föroreningar och om ändring av direktiv 79/117/EEG eller underlåter att iaktta bestämmelserna om lager i artikel 5 i den förordningen,

ska, om inte strängare straff för gärningen föreskrivs någon annanstans i lag, för kemikalieförseelse dömas till böter.

Om inte strängare straff för gärningen föreskrivs någon annanstans i lag ska för kemika-

lieförseelse dömas också den som uppsåtligt eller av oaktsamhet bryter mot vad som enligt REACH-förordningen

1) i artiklarna 5–7, 9, 11 och 17–19 bestäms om registreringsplikt och skyldighet att lämna in anmälan till Europeiska kemikaliemyndigheten,

2) i artiklarna 14 och 37–39 bestäms om skyldighet att bedöma och rapportera kemikaliesäkerheten samt om tillämpningsskyldighet och skyldighet att delge information,

3) i artiklarna 22, 24, 40, 41, 46 och 66 bestäms om skyldighet att tillhandahålla Europeiska kemikaliemyndigheten information,

4) i artikel 31 bestäms om skyldigheter som gäller säkerhetsdatablad och den information i säkerhetsdatabladet som ska tillhandahållas mottagaren,

5) i artikel 32 bestäms om skyldighet att vidarebefordra information om ämnen och preparat,

6) i artiklarna 33 och 34 bestäms om skyldighet att vidarebefordra information eller i artikel 35 bestäms om arbetstagarnas tillgång till information,

7) i artikel 36 bestäms om skyldighet att spara information eller göra den tillgänglig för den behöriga myndigheten eller Europeiska kemikaliemyndigheten,

8) i artikel 49 bestäms om att lämna ytterligare information till den behöriga myndigheten,

9) i artikel 56 bestäms om förbud mot utsläppande på marknaden eller användning utan ett uttryckligt tillstånd som Europeiska kemikaliemyndigheten utfärdat för ämnet i fråga, och

10) i artikel 67 bestäms om att iaktta en begränsning enligt bilaga XVII som gäller ett ämne som sådant eller ingående i ett preparat eller en vara.

53 §

Hänvisningsbestämmelser om straff samt Straffrättsligt tjänsteansvar för experter som bistår tillsynsmyndigheter

Bestämmelser om straff för hälsobrott som har begåtts i strid med denna lag eller i strid med bestämmelser eller föreskrifter som ut-

färdats med stöd av den finns i 44 kap. 1 § i strafflagen (39/1889).

Bestämmelser om straff för miljöförstöring som har begåtts i strid med denna lag eller i strid med bestämmelser som utfärdats med stöd av den finns i 48 kap. 1–4 § i strafflagen.

På experter som avses i 49 b §, ska bestämmelserna om straffrättsligt tjänsteansvar tillämpas när de utför biträdande uppgifter som anknyter till tillsynsverksamheten.

55 §

Ändringssökande

I ett beslut som en kommunal tjänsteinnehavare har fattat med stöd av denna lag får inte sökas genom besvär. Den som är missnöjd med beslutet har rätt att få det prövat av den nämnd eller det organ som avses i 7 §. Yrkande på rättelse i beslutet ska göras skriftligen inom 14 dagar från delfäendet av beslutet. Till beslutet ska fogas anvisningar om hur yrkande på rättelse ska ges in till organet för behandling. Yrkandet på rättelse ska behandlas utan dröjsmål. I ett beslut som rättelsemyndigheten har fattat får ändring sökas på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen (586/1996).

I ett beslut som en annan myndighet har fattat med stöd av denna lag får ändring sökas på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen. I beslut som gäller tillsynsplaner enligt 7 b § och taxor enligt 60 § 2 mom. får ändring sökas genom besvär med iakttagande av vad som föreskrivs i kommunallagen (365/1995).

56 §

Verkställighet

Ett beslut om en tillsynsplan enligt 7 b § är verkställbart även om det överklagas, om inte besvärmyndigheten beslutar något annat.

59 d §

Användning av generiskt namn på en kemikalie och hemlighållande av exakta namn

De exakta kemiska namn på farliga ämnen som krävs vid märkning av emballage till och i säkerhetsdatablad för kemikalier kan anges som generiska namn när den fara som ämnet orsakar är obetydlig. Närmare bestämmelser om när faran kan anses vara obetydlig, förfarandena i samband med anmälan av namn och Social- och hälsovårdens produkttillsynscentrals rätt att godkänna ansökningar om användning av generiskt namn utfärdas genom förordning av social- och hälsovårdsministeriet.

Denna lag träder i kraft den 20 . De bestämmelser i 21 § 2 mom. och 23 § som upphävs ska tillämpas till och med den 31 juli 2008.

Det som i 5 § 3 mom., 6 § 2 mom., 6 a § 2 mom., 7 § 4 mom., 8 § 2 mom. och 8 a § 1 mom. i denna lag bestäms om tillsyn över begränsningar enligt artikel 67 i REACH-förordningen tillämpas inte före den 1 juni 2009.

Helsingfors den 25 april 2008

Republikens President

TARJA HALONEN

Omsorgsminister *Paula Risikko*

Lag**om ändring av kemikalielagen**

I enlighet med riksdagens beslut

upphävs i kemikalielagen av den 14 augusti 1989 (744/1989) 18 a §, 5 kap. 52 a §, 64, 65, 68, 68a, 68 b § och 70 §,

av dem 18 a § sådan den lyder i lag 220/1995, 5 kap. jämte ändringar, 52 a § sådan den lyder i lag 404/2002 och 391/2005, 65 § sådan den lyder i lag 558/1993, 68 § sådan den lyder i lag 1073/1995, 68 a § sådan den lyder i 1412/1992, 558/1993 och nämnda lag 1073/1995 samt 68 b § sådan den lyder i lagarna 1412/1992 och 558/1993,

ändras rubriken för 2 kap., rubriken för 4 §, 5–8, 8 a och 9 §, den svenska språkdräkten 1 10 §, 41 och 48 §, rubriken 49 § för och 49 § 2–4 mom., 51 §, 52 § 1 mom., 55 § 1 och 2 mom., 56 § 2 mom. och 59 d §,

av dem 5–7 § samt rubriken för 49 § och 49 § 2–4 mom., 55 § 2 mom. och 56 § 2 mom. sådana de lyder i lag 287/2006, 8 § sådan den lyder delvis ändrad i nämnda lagar 1412/1992 och 391/2005 och i lag 12/1997, 8 a § sådan den lyder delvis ändrad i lagarna 136/2006 och 628/2007, 51 § 2 mom. sådant det lyder i nämnda lag 1073/1995, 52 § 1 mom. sådant det lyder i nämnda lag 136/2006, 55 § 1 mom. sådant det lyder i lag 57/1999 och 59 d § sådan den lyder i lag 591/2001, samt

fogas till lagen nya 6 a, 6 b, 7 a, 7 b och 8 c–8 e §, en ny 40 §, i stället för den 40 § som upphävts genom lag 1412/1992, till 49 § sådan den lyder i nämnda lag 287/2006 ett nytt 2 mom., varvid det ändrade 2–4 mom. blir 3–5 mom., till lagen en ny 49 b §, till 52 §, sådan den lyder i nämnda lagar 404/2002, 136/2007 och 628/2006, ett nytt 3 mom., varvid det ändrade 3 mom. blir 4 mom. samt till lagen en ny 53 §, i stället för den 53 § som upphävts genom lag 893/2001, som följer:

Gällande lag

2 kap

Tillsynsmyndigheterna

4 §

Ministerierna som tillsynsmyndigheter

5 §

Tillsynsmyndigheter i centralförvaltningen

Den högsta tillsynen över iakttagandet av denna lag samt de bestämmelser och föreskrifter som utfärdats med stöd av den samt den riksomfattande styrningen av verkstäl-

Förslagen lydelse

2 kap.

Tillsynsmyndigheternas uppgifter i central, regional- och lokalförvaltningen

4 §

Ministerier

5 §

Social- och hälsovårdens produkttillsynscentral och Finlands miljöcentral

Tillsynen över efterlevnaden av denna lag och de bestämmelser och föreskrifter som utfärdats med stöd av den med avseende på kemikalier, varor innehållande kemikalier

Gällande lydelse

ligheten och tillsynen ankommer på

1) Social- och hälsovårdens produkttillsynscentral i fråga om förebyggande och avvärjning av sådana skador på hälsan samt sådana brand- och explosionsrisker som orsakats av kemikalier, samt

2) Finlands miljöcentral i fråga om förebyggande och avvärjning av kemikalieskador på miljön.

För styrningen och samordnandet av den tillsyn som regleras i denna lag skall Social- och hälsovårdens produkttillsynscentral inom sitt verksamhetsområde utarbeta ett riksprogram för övervakningen av kemikalielagen (tillsynsprogram). Tillsynsprogrammet skall åtminstone innehålla följande:

1) allmän definition av innehållet i kontrollerna,

2) grunderna för riskvärderingen av de olika tillsynsobjekten och för hur kontrollfrekvensen för objekten bestäms,

3) metoder för utvärdering av de tillsynsplaner som avses i 7 § 3 mom., samt

4) metoderna för utvärdering av tillsynsprogrammet.

Tillsynsprogrammet skall ses över vid behov, dock minst vart tredje år. Tillsynsprogrammet enligt denna lag utgör en del av det riksomfattande programmet för tillsyn över miljö- och hälsoskyddet, i vilket ingår också de andra riksomfattande tillsynsprogram som regleras i annan lagstiftning om miljö- och hälsoskydd.

Närmare bestämmelser om utarbetandet av det riksomfattande tillsynsprogrammet och om dess innehåll utfärdas genom förordning av statsrådet.

Föreslagen lydelse

och biocidpreparat som tillverkas och släpps ut på marknaden samt den riksomfattande styrningen av verkställigheten och av den kommunala kemikalietillsynsmyndigheten ankommer på

1) Social- och hälsovårdens produkttillsynscentral i fråga om förebyggande och avvärjning av skador på hälsan samt brand- och explosionsrisker som orsakas av kemikalier, och på

2) Finlands miljöcentral i fråga om förebyggande och avvärjning av kemikalieskador på miljön.

Dessutom svarar Social- och hälsovårdens produkttillsynscentral för den riksomfattande styrningen av den tillsyn som länsstyrelserna utövar.

Social- och hälsovårdens produkttillsynscentral och Finlands miljöcentral ska, utöver vad som föreskrivs på något annat ställe i lag, särskilt inom sina respektive ansvarsområden

1) ha tillsyn över att registrerings- och anmälningsplikterna enligt avdelning II i REACH-förordningen, skyldigheterna beträffande information enligt förordningens avdelning IV, begränsningarna enligt förordningens artikel 67 och anmälningsplikten enligt förordningens artikel 113 fullgörs,

2) besluta om åtgärder som krävs för avhjälpan av brister enligt 6 § 4 mom., 6 a § 4 mom., 7 § 5 mom. och 8 § 4 mom. som upptäckts vid tillsynen,

3) fungera som nationell kontaktmyndighet vid informationsutbytet mellan Europeiska kemikaliemyndigheten och de myndigheter som har tillsyn över efterlevnaden av denna lag,

4) delta i samarbetet mellan tillsynsmyndigheterna i EU:s medlemsländer och samordna det nationella genomförandet av tillsynsprojekt som det beslutats om inom kemikaliemyndighetens forum för tillsyn.

När kemikalier exporteras från Finland ska Finlands miljöcentral dessutom ha tillsyn över efterlevnaden av 42 § och av Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 304/2003 om export och import av farliga kemikalier och Rotterdamkonventionen om förfarandet med förhandsgodkännande sedan information lämnats för

vissa farliga kemikalier och bekämpningsmedel i internationell handel (FördrS 107/2004).

6 §

Regionala tillsynsmyndigheter

Länsstyrelsen och den regionala miljöcentralen leder och övervakar inom sina respektive verksamhetsområden kommunernas verksamhet vid efterlevnaden av denna lag. Dessutom bedömer och utvärderar länsstyrelsen de kommunala tillsynsplaner som gäller övervakningen av kemikalielagen.

6 §

Arbetarskyddsdistriktets arbetarskyddsbyrå

Arbetarskyddsdistriktets arbetarskyddsbyrå ska ha tillsyn över att denna lag och de bestämmelser som har utfärdats med stöd av den följs när det är fråga om förebyggande och avvärjning av sådana skador på hälsan och sådana brand- och explosionsrisker som orsakas av användning av kemikalier i arbetet.

Arbetarskyddsbyrån ska inspektera lokaler hos verksamhetsidkare som tillverkar, importerar, lagrar och använder kemikalier och varor innehållande kemikalier och övervaka att registrerings- och anmälningsplikterna enligt avdelning II i REACH-förordningen, skyldigheterna beträffande information enligt avdelning IV i förordningen, skyldigheterna för nedströmsanvändare enligt avdelning V i förordningen, skyldigheterna beträffande användning av tillståndspliktiga ämnen enligt avdelning VII i förordningen och de begränsningar som anges i artikel 67 i förordningen fullgörs. Arbetarskyddsdistriktets arbetarskyddsbyrå ska dessutom ha tillsyn över efterlevnaden av bestämmelserna om klassificering och märkning av kemikalier som används i arbetet och kemikalier som tillverkas och övervaka att uppgifter om kemikalier lämnas enligt 48 a §.

Vid tillsyn, övervakning och inspektioner enligt 1 och 2 mom. ska arbetarskyddsdistriktets arbetarskyddsbyrå tillämpa lagen om tillsynen över arbetarskyddet och om arbetarskyddssamarbete på arbetsplatsen (44/2006).

Om det för avhjälpande av brister som upptäckts vid en inspektion krävs att någon annan verksamhetsidkare än den som är föremål för tillsynen vidtar åtgärder, ska arbetarskyddsdistriktets arbetarskyddsbyrå till denna del lämna över ärendet till de myndigheter som nämns i 5 § för behandling.

6 a §

Den regionala miljöcentralen och den kommunala miljöförvaltningsmyndigheten

Den regionala miljöcentralen ska ha tillsyn över att de bestämmelser om förebyggande och avväjning av kemikalieskador på miljön som finns i denna lag eller har utfärdats med stöd av den iakttas vid anläggningar där kemikalier hanteras.

Den regionala miljöcentralen ska ha tillsyn över efterlevnaden av bestämmelserna i artikel 37 i REACH-förordningen om att lämna information om användningsförhållanden och säkerhetsåtgärder beträffande ämnen, bestämmelserna i avdelning VII i den förordningen om användning av tillståndspliktiga ämnen och bestämmelserna om de begränsningar som anges i artikel 67 i den förordningen. Den regionala miljöcentralen ska i detta syfte inspektera lokaler hos verksamhetsidkare som tillverkar, lagrar och använder kemikalier.

Den kommunala miljöförvaltningsmyndigheten ska, för avväjning av kemikalieskador på miljön, utöva tillsyn över efterlevnaden av REACH-förordningen i samband med tillsynen enligt miljöskyddslagen (86/2000). Den kommunala miljöförvaltningsmyndigheten har vid fullgörandet av denna uppgift de befogenheter som anges i kap. 13 i miljöskyddslagen.

Om det för avhjälpande av brister som upptäckts vid en inspektion krävs att någon annan verksamhetsidkare än den som är föremål för tillsynen vidtar åtgärder, ska den regionala miljöcentralen och den kommunala miljöförvaltningsmyndigheten till denna del lämna över ärendet till de myndigheter som nämns i 5 § för behandling.

Dessutom ska den regionala miljöcentralen styra och övervaka den kommunala kemikalietillsynsmyndighetens verksamhet inom tillsynen över efterlevnaden av denna lag när det är fråga om att förebygga och avvärja kemikalieskador på miljön.

6 b §

Länsstyrelsen

Länsstyrelsen ska styra och övervaka de kommunala kemikalietillsynsmyndigheternas verksamhet inom tillsynen över att efterlevnaden av denna lag när det är fråga om att förebygga och avvärja sådana skador på hälsan och sådana brand- och explosionsrisker som orsakas av kemikalier. Dessutom ska länsstyrelsen bedöma och utvärdera de kommunala tillsynsplaner som avses i 7 b §.

7 §

Lokala tillsynsmyndigheter

I kommunen utövar kommunstyrelsen tillsyn över iakttagandet av denna lag samt de bestämmelser och föreskrifter som utfärdats med stöd av den, om inte detta i en instruktion har uppdragits åt någon nämnd (kommunal kemikalietillsynsmyndighet). Fullmäktige kan ge den kommunala kemikalietillsynsmyndigheten rätt att överföra behörighet på en tjänsteinnehavare som lyder under den. Den kommunala kemikalietillsynsmyndigheten har dock inte rätt att överföra sin behörighet i fråga om godkännandet av den tillsynsplan som avses i 3 mom. på en underlydande tjänsteinnehavare. *Uppgiften kan också anförtros en samkommun.*

En kommun kan med en annan kommun eller en samkommun komma överens om att en uppgift som enligt denna lag skall skötas av kommunen eller en myndighet i kommunen och där behörighet kan överföras på en tjänsteinnehavare, anförtros en annan kommuns eller samkommuns tjänsteinnehavare som sköter uppgiften under tjänsteansvar. En samkommun kan ingå ett avtal som avses ovan med en annan samkommun, om medlemskommunerna i samkommunen har gett sitt samtycke.

För den föreskrivna regelbundna tillsyn som utövas av den kommunala kemikalietillsynsmyndigheten skall kommunen utar-

7 §

Den kommunala kemikalietillsynsmyndigheten

Uppgiften som kommunal kemikalietillsynsmyndighet fullgörs av kommunstyrelsen, om inte detta i en instruktion har uppdragits åt någon nämnd eller något annat organ. Fullmäktige kan ge den kommunala kemikalietillsynsmyndigheten rätt att överföra behörighet på en tjänsteinnehavare som lyder under den. Organet har dock inte rätt att överföra sin behörighet i fråga om godkännandet av den tillsynsplan som avses i 7 b § på en tjänsteinnehavare som lyder under den.

En kommun kan med en annan kommun eller en samkommun komma överens om att en uppgift som enligt denna lag ska skötas av kommunen eller en myndighet i kommunen och där behörighet kan överföras på en tjänsteinnehavare, anförtros en annan kommuns eller samkommuns tjänsteinnehavare som sköter uppgiften under tjänsteansvar. En samkommun kan ingå ett avtal som avses ovan med en annan samkommun, om medlemskommunerna i samkommunen har gett sitt samtycke.

Den kommunala kemikalietillsynsmyndigheten ska ha tillsyn över att denna lag och de bestämmelser som utfärdats med stöd av den följs när det är fråga om utsläppande på marknaden och minutförsäljning av kemikalier. Den kommunala kemikalietill-

Gällande lydelse

beta och godkänna en plan för övervakningen av kemikalielagen (kommunal tillsynsplan) så att tillsynen är av hög kvalitet och förebygger sanitära olägenheter samt brand- och explosionsrisker. Tillsynsplanen skall åtminstone innehålla följande:

- 1) definition av innehållet i kontrollerna,
- 2) kontrollfrekvensen för tillsynsobjekten, samt
- 3) utvärdering av tillsynsplanen.

Den kommunala tillsynsplanen skall beakta det riksomfattande tillsynsprogrammet enligt 5 §. Tillsynsplanen skall ses över vid behov, dock minst vart tredje år.

Närmare bestämmelser om innehållet i tillsynsplanerna, de kontroller som ingår i tillsynsplanerna, kontrollfrekvensen för tillsynsobjekten, provtagning och utvärdering av tillsynsplanen utfärdas genom förordning av statsrådet.

Föreslagen lydelse

synsmyndigheten ska särskilt inspektera lokaler hos sådana verksamhetsidkare som på marknaden släpper ut kemikalier som är avsedda att säljas till konsumenter eller som bedriver detalj som försäljning av kemikalier.

Den kommunala kemikalietillsynsmyndigheten ska, utöver att den deltar i tillsynsprojekt enligt i 8 d §, delta i genomförandet av andra riksomfattande tillsynsprojekt och särskilt övervaka att

1) kemikalier som släpps ut på marknaden har klassificerats och förpackats och att deras emballage försetts med märkningar i enlighet med denna lag och de bestämmelser som utfärdats med stöd av den,

2) verksamhetsidkarna har skickat in de uppgifter som avses i 48 a § 2 mom. till det kemikalieproduktregister som Social- och hälsovårdens produkttillsynscentral för,

3) de skyldigheter att tillhandahålla och vidarebefordra information som avses i artiklarna 31–33 i REACH-förordningen fullgörs,

4) begränsningarna enligt artikel 67 i REACH-förordningen iakttas, och

5) de bestämmelser om minutförsäljning av farliga kemikalier som finns i denna lag eller har utfärdats med stöd av den iakttas.

Om det för avhjälpande av brister som upptäckts vid en inspektion som den kommunala kemikalietillsynsmyndigheten för rättat krävs att någon annan verksamhetsidkare än den som är tillsynen vidtar åtgärder, ska den kommunala kemikalietillsynsmyndigheten till denna del lämna över ärendet till de myndigheter som nämns i 5 § för behandling.

7 a §

Riksomfattande tillsynsprogram

För styrningen av tillsynen enligt denna lag och verkställigheten av denna lag och för samordningen av de kommunala kemikalietillsynsmyndigheternas åtgärder ska Social- och hälsovårdens produkttillsynscentral och Finlands miljöcentral utarbeta ett riksomfattande tillsynsprogram.

Tillsynsprogrammet ska åtminstone inne-

RP 50/2008 rd

Föreslagen lydelse

hålla följande:

1) allmän definition av innehållet i kontrollerna,

2) grunderna för riskvärderingen av de olika tillsynsobjekten och för hur kontrollfrekvensen för objekten bestäms,

3) metoder för utvärdering av de tillsynsplaner som avses i 7 b §, och

4) metoderna för utvärdering av tillsynsprogrammet.

Tillsynsprogrammet ska ses över vid behov, dock minst vart tredje år.

Tillsynsprogrammet enligt denna lag utgör en del av det riksomfattande tillsynsprogrammet för miljö- och hälsoskyddet, i vilket ingår också de andra riksomfattande tillsynsprogram om vilka det föreskrivs i miljö- och hälsoskyddslagstiftningen.

I tillsynsprogrammet är det möjligt att besluta om att genomföra också harmoniserade tillsynsprojekt som Europeiska kemikaliemyndighetens forum för tillsyn har beslutat om och som genomförs nationellt.

Närmare bestämmelser om utarbetandet av tillsynsprogrammet och om dess innehåll utfärdas genom förordning av statsrådet.

7 b §

Kommunala tillsynsplaner

För den regelbundna tillsyn som den kommunala kemikalietillsynsmyndigheten utövar enligt lag ska kommunen utarbeta och godkänna en tillsynsplan som är sådan att det genom iakttagande av den säkerställs att tillsynen är av hög kvalitet och förebygger skador på hälsan och miljön samt brand- och explosionsrisker.

Tillsynsplanen ska åtminstone innehålla följande:

1) definition av innehållet i kontrollerna,

2) kontrollfrekvensen för tillsynsobjekten, och

3) utvärdering av tillsynsplanen.

Den kommunala tillsynsplanen ska beakta det riksomfattande tillsynsprogrammet enligt 7 a §. Tillsynsplanen ska ses över vid behov, dock minst vart tredje år.

Närmare bestämmelser om innehållet i tillsynsplanerna, de kontroller som ingår i tillsynsplanerna, kontrollfrekvensen för till-

Gällande lydelse

8 §

Särskilda tillsynsmyndigheter

Utöver vad som bestäms om tillsyn i 5 § skall social- och hälsovårdens produkttillsynscentral övervaka att bestämmelserna om skyddsinformationsblad följs. (3.6.2005/391)

Arbetskyddsmyndigheterna skall tillsammans med övriga myndigheter som utövar tillsyn över iakttagande av lagen övervaka klassificering och märkning av och skyddsinformationsbladen för samt lämnandet av annan information om kemikalier som används i arbetet samt iakttagande av begränsningar och förbud som gäller kemikalier. Om arbetskyddsmyndigheternas tillsynsförfaranden stadgas särskilt. (10.1.1997/12)

Tillsynen över att stadgandena om import och export av kemikalier blir iakttagna utövas även av tullverket på det sätt som stadgas närmare genom förordning.

4 mom. har upphävts genom L 3.6.2005/391. (3.6.2005/391)

8 a §

Behöriga myndigheter

Finlands miljöcentral är behörig myndighet enligt artiklarna 5, 7, 8, 10, 11 och 15 i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 648/2004 om tvätt- och rengöringsmedel. Dessutom är Social- och hälsovårdens produkttillsynscentral behörig myndighet enligt artiklarna 10, 11 och 15 i fråga om förebyggande och avvärjning av

Föreslagen lydelse

8 §

Tullverket

synsobjekten, provtagning och utvärdering av tillsynsplanerna utfärdas genom förordning av statsrådet.

Tullverket ska utöva tillsyn över efterlevnaden av de bestämmelser om import och export av kemikalier som finns i denna lag eller har utfärdats med stöd av den.

Tullverket ska i synnerhet övervaka att

1) registreringar och anmälningar enligt avdelning II i REACH-förordningen har gjorts när ämnen och preparat och varor som innehåller ämnen importerats till Finland från länder utanför Europeiska unionen,

2) tillstånd enligt avdelning VII i REACH-förordningen har beviljats när tillståndspliktiga ämnen och preparat som innehåller sådana importerats till Finland från länder utanför Europeiska unionen, och

3) förbud och begränsningar enligt artikel 67 i REACH-förordningen iakttas när ämnen och preparat och varor som innehåller ämnen importerats till Finland från länder utanför Europeiska unionen.

Vid tillsyn och övervakning enligt 1 och 2 mom. ska tullverket tillämpa tullagen (1466/1994).

Om det för avhjälpan av brister som upptäckts vid en inspektion som tullverket förrättat krävs att någon annan verksamhetsidkare än den som är föremål för tillsynen vidtar åtgärder, ska tullverket till denna del lämna över ärendet till de myndigheter som nämns i 5 § för behandling.

8 a §

Konsumentverket

Konsumentverket ska ha tillsyn över att vissa begränsningar enligt artikel 67 i REACH-förordningen som gäller varor som marknadsförs till konsumenterna iakttas.

Vid tillsyn enligt 1 mom. ska Konsumentverket tillämpa lagen om konsumtionsvarors och konsumenttjänsters säkerhet (75/2004).

sådana skador på hälsan som orsakats av tvätt- och rengöringsmedel och i fråga om överensstämmelse med principerna för god laboratoriesed enligt artikel 8.

Finlands miljöcentral är behörig myndighet enligt artikel 15 i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 850/2004 om långlivade organiska föroreningar och om ändring av direktiv 79/117/EEG.

De tillsynsmyndigheter som avses ovan i detta kapitel utövar inom sina respektive verksamhetsområden tillsyn över efterlevnaden av de EG-förordningar som nämns i 1 och 2 mom.

Social- och hälsovårdens produkttillsynscentral och Finlands miljöcentral är inom sina respektive verksamhetsområden behöriga myndigheter enligt artikel 121 i RE-ACH-förordningen. (1.6.2007/628)

Närmare bestämmelser om de begränsningar som Konsumentverket har tillsyn över utfärdas genom förordning av statsrådet.

8 c §

Tillsyn över vissa av Europeiska gemenskapens förordningar

De tillsynsmyndigheter som nämns ovan i detta kapitel ska inom sina respektive ansvarsområden utöva tillsyn också över efterlevnaden av Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 648/2004 om tvätt- och rengöringsmedel och Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 850/2004 om långlivade organiska föroreningar och om ändring av direktiv 79/117/EEG.

8 d §

Europeiska kemikaliemyndighetens tillsynsprojekt

De tillsynsmyndigheter som nämns ovan i detta kapitel ska delta i de harmoniserade tillsynsprojekt som Europeiska kemikaliemyndighetens forum för tillsyn har beslutat om.

8 e §

Behöriga myndigheter som avses i vissa av Europeiska gemenskapens förordningar

Finlands miljöcentral är behörig myndighet enligt artiklarna 5, 7, 8, 10, 11 och 15 i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 648/2004 om tvätt- och rengöringsmedel. Dessutom är Social- och hälsovårdens produkttillsynscentral behörig myndighet enligt artiklarna 10, 11 och 15 i den förordningen i fråga om förebyggande och avväjning av sådana skador på hälsan som orsakats av tvätt- och rengöringsmedel och i fråga om överensstämmelse med principerna för god laboratoriesed enligt artikel 8 i den förordningen.

Finlands miljöcentral är behörig myndighet enligt artikel 15 i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 850/2004 om långlivade organiska föreningar och om ändring av direktiv 79/117/EEG.

Social- och hälsovårdens produkttillsynscentral och Finlands miljöcentral är inom sina respektive ansvarsområden behöriga myndigheter enligt artikel 121 i REACH-förordningen.

9 §

Bemyndigande att utfärda förordning

Genom förordning utfärdas närmare stadganden om tillsynsmyndigheternas uppgifter och samarbetet mellan dem.

10 §

Kemikalier

I denna lag avses med kemikalier grundämnen och kemiska föreningar av dessa, sådana de förekommer i naturen eller industriellt producerade (ämnen), samt blandningar av ett eller flera ämnen (preparat).

9 §

Bemyndigande att utfärda förordning

Närmare bestämmelser om tillsynsmyndigheternas uppgifter och uppgiftsfördelning och om samarbetet mellan tillsynsmyndigheterna kan utfärdas genom förordning av statsrådet.

10 §

Kemikalier

I denna lag avses med kemikalier grundämnen och kemiska föreningar av dessa, sådana de förekommer i naturen eller industriellt producerade (ämnen), samt blandningar av två eller flera ämnen (preparat).

5 kap

Anmälan om ett nytt ämne

20 §

Anmälningsskyldighet

Tillverkaren eller en representant som han utsett (anmälarer) skall göra en anmälan om ett nytt ämne till social- och hälsovårdens produkttillsynscentral. Anmälan skall även göras om ett nytt ämne som ingår i ett preparat. (8.12.1994/1147) (upphävs 20 §)

Ett ämne anses som nytt, om det inte har nämnts i förteckningen över ämnen i kommersiellt bruk. Närmare bestämmelser om förteckningen utfärdas genom förordning. Social- och hälsovårdsministeriet kan utfärda närmare bestämmelser om vilka ämnen som omfattas av anmälningsskyldigheten. (23.12.1999/1198)

I anmälan skall lämnas uppgifter om det nya ämnet samt dess egenskaper och användning.

21 §

Begränsningar av överlåtelse

Ett nytt ämne eller ett preparat som innehåller ett sådant får introduceras på marknaden först en genom förordning bestämd tid har förflutit från det att anmälan gjordes enligt 20 §. (18.12.1992/1412) (upphävs 21 § 1 mom.)

Har social- och hälsovårdens produkttillsynscentral uppmanat anmälarer att komplettera en bristfällig anmälan, räknas den tid som avses i 1 mom. från den tidpunkt då den kompletterade anmälan kom till social- och hälsovårdens produkttillsynscentral. (8.12.1994/1147) (21 § 2 mom. som upphävs ska tillämpas till och med den 31 juli 2008)

22 §

Ändringsanmälan

Anmälarer skall göra en ändringsanmälan till social- och hälsovårdens produkttillsynscentral, om han får nya uppgifter om ett ämne som avses i 20 § eller om dess verkningar på hälsan och miljön eller om (22 § upphävs)

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

användningssyftet eller tillverknings- och importmängderna i fråga om ämnet eller ett preparat som innehåller detta väsentligt har förändrats.

23 §

Tilläggsuppgifter

Social- och hälsovårdens produkttillsynscentral kan ålägga anmälaren att, så som anges närmare genom förordning, utöver de uppgifter som skall lämnas i anmälan ge uppgifter om ämnet och dess egenskaper och verkningar samt att göra nya undersökningar av dessa omständigheter, om det anses nödvändigt för bedömning av den risk som ämnet medför.

(23 § som upphävs ska tillämpas till och med den 31 juli 2008)

24 §

Bemyndigande att utfärda förordning

Genom förordning utfärdas närmare stadganden om de anmälningar som skall göras om nya ämnen. I förordningen kan medges undantag från anmälningsskyldigheten samt stadgas att social- och hälsovårdsministeriet skall meddela närmare föreskrifter om anmälningarna.

(24 § upphävs)

40 §

Begränsning av detaljförsäljning av kemikalier

En kemikalie får inte överlåtas i detaljhandeln, om det är uppenbart att den kan medföra särskild risk för hälsan.

41 §

Bemyndigande att utfärda förordning

Genom förordning kan stadgas
1) om överlåtelse av farliga kemikalier till minutförsäljning,
2) om förutsättningarna för överlåtelse av hälsofarliga kemikalier från apotek,

41 §

Bemyndigande att utfärda förordning

Genom förordning av statsrådet kan det föreskrivas närmare om
1) förutsättningarna för detaljförsäljning av farliga kemikalier och kemikalier som annars orsakar hälsoskada och om be-

Gällande lydelse

3) om social- och hälsovårdsministeriets rätt att bestämma över minutförsäljningen av hälsofarliga och berusande kemikalier samt

4) om skyldighet för den som tar emot en hälsofarlig kemikalie att lämna överlåtaren behövliga uppgifter om mottagaren och användaren samt om användningssyftet.

48 §

Rätt att få prov och undersökningsrätt

Om tillsynsmyndigheten inte annars får tillgång till uppgifter om en kemikalie, har den rätt att av verksamhetsidkaren utan ersättning få ett sådant prov av kemikalien som behövs för att undersöka om den är farlig och vars kvantitet är skälig. När kemikalien beskaffenhet eller sammansättning eller någon annan egenskap hos den undersöks, skall verksamhetsidkaren betala skäliga kostnader för undersökningarna.

Innan undersökningarna inleds skall verksamhetsidkaren beredas tillfälle att bli hörd. Undersökningsresultaten skall delges honom.

49 §

Tillsynsmyndigheternas anmälningsskyldighet och skyldighet att lämna uppgifter

De myndigheter som med stöd av denna lag eller andra författningar utövar tillsyn över kemikalier har rätt att för övervakningen få behövliga upplysningar av varandra och använda varandras prov vid behövliga undersökningar.

Föreslagen lydelse

gränsning av försäljningen av dem,

2) förutsättningarna för överlåtelse av hälsofarliga kemikalier från apotek,

3) *skyldighet för den som tar emot en hälsofarlig kemikalie att lämna överlåtaren behövliga uppgifter om mottagaren, användaren och användningssyftet.*

48 §

Rätt att få prov och undersökningsrätt

Om tillsynsmyndigheten inte annars får tillgång till uppgifter om en kemikalie, har den rätt att av verksamhetsidkaren utan ersättning få ett sådant *till kvantiteten skäligt* prov av kemikalien eller av en vara som innehåller kemikalien som behövs för att *företa undersökningar och klarlägga om bestämmelserna i denna lag har iakttagits.* När kemikalien beskaffenhet eller sammansättning eller någon annan egenskap hos den då undersöks, ska verksamhetsidkaren betala de skäliga kostnaderna för undersökningarna.

Innan undersökningarna inleds ska verksamhetsidkaren ges tillfälle att bli hörd. Undersökningsresultaten ska delges *verksamhetsidkaren.*

49 §

Tillsynsmyndigheternas skyldigheter att samarbeta

De myndigheter som med stöd av denna lag eller andra författningar eller rättsakter utövar tillsyn över kemikalier har utan hinder av sekretessbestämmelserna rätt att av varandra få upplysningar som behövs med avseende på tillsynen och rätt att använda varandras prov vid behövliga undersökningar.

Tillsynsmyndigheterna ska samarbeta med varandra för undvikande av överlappande kontroller alltid när det är ändamålsenligt och möjligt. I detta syfte ska tillsynsmyndigheterna informera varandra om sina planer beträffande tillsynen.

Gällande lydelse

Den kommunala kemikalietillsynsmyndigheten samt länsstyrelsen är skyldiga att på begäran utan ersättning tillställa Social- och hälsovårdens produkttillsynscentral de övriga uppgifter om kontroller, kontrollåtgärder, kontrollpersonal, avgifter samt tillsyn som behövs för styrningen, uppföljningen, rapporteringen och statistiken i fråga om tillsynen enligt denna lag.

Tillsynsmyndigheterna skall lämna de uppgifter som avses i 2 mom. på det sätt som Social- och hälsovårdens produkttillsynscentral bestämmer.

Närmare bestämmelser om tillsynsmyndigheternas anmälningsskyldighet och skyldighet att lämna uppgifter utfärdas genom förordning av statsrådet.

Föreslagen lydelse

Den kommunala kemikalietillsynsmyndigheten och länsstyrelsen är skyldiga att på begäran utan ersättning lämna Social- och hälsovårdens produkttillsynscentral och Finlands miljöcentral de övriga uppgifter om kontroller, kontrollåtgärder, kontrollpersonal, avgifter och tillsyn som behövs för styrningen, uppföljningen, rapporteringen och statistiken i fråga om tillsynen enligt denna lag.

Uppgifterna ska lämnas till Social- och hälsovårdens produkttillsynscentral och Finlands miljöcentral på det sätt som dessa bestämmer särskilt.

Närmare bestämmelser om tillsynsmyndigheternas anmälningsskyldighet och skyldighet att lämna uppgifter kan utfärdas genom förordning av statsrådet.

49 b §

Anlitande av expert

När en tillsynsmyndighet genomför tillsyn enligt denna lag får den anlita en kompetent utomstående expert för att klarlägga en omständighet som är av betydelse för tillsynen.

10 kap

Tvångsmedel och påföljder

51 §

Vite och hot om tvångsutförande

Tillsynsmyndigheten kan i samband med förbud eller bestämmelser som meddelas med stöd av denna lag utsätta vite eller äventyret att den försummade åtgärden utförs på den försumliges bekostnad.

Vitet döms ut av länsstyrelsen. Vite som förelagts av säkerhetsteknikcentralen döms dock ut av denna. (21.8.1995/1073)

Kostnaderna för en åtgärd som tillsynsmyndigheten har låtit vidta betalas i förskott av statens medel eller, om åtgärden har vidtagits på grund av en kommunal myndighets beslut, av kommunens medel. Kostna-

10 kap.

Tvångsmedel och påföljder

51 §

Vite och hot om tvångsutförande

Tillsynsmyndigheten kan i samband med förbud eller bestämmelser som meddelas med stöd av denna lag utsätta vite eller äventyret att den försummade åtgärden utförs på den försumliges bekostnad.

I ett ärende som gäller vite eller hot om tvångsutförande tillämpas viteslagen (1113/1990).

Kostnaderna för en åtgärd som tillsynsmyndigheten har låtit vidta betalas i förskott av statens medel eller, om åtgärden grundar sig på ett beslut av en kommunal myndighet, av kommunens medel. Kostnaderna får drivas in hos den försumlige utan dom eller

derna får utan dom eller beslut uppbäras hos den försumlige i enlighet med lagen om indrivning av skatter och avgifter i utsökningsväg (367/61).

beslut i enlighet med vad som föreskrivs i lagen om verkställighet av skatter och avgifter (706/2007).

52 §

Kemikalieförseelse

Den som uppsåtligen eller av oaktsamhet

1) försummar sin skyldighet att lämna uppgifter enligt 18 a §, att göra en anmälan som avses i 20 §, att ansöka om godkännande som avses i 25 §, att ansöka om registrering som avses i 30 c §, att ansöka om tillstånd eller göra en anmälan som avses i 30 e §, eller (1.6.2007/628)

2) försummar den anmälningsskyldighet som bestäms i 42 § 3 mom. eller den i artiklarna 7, 9, 13, 14 och 16 i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 304/2003 om export och import av farliga kemikalier föreskrivna skyldigheten att lämna information om export av kemikalier, eller försummar att ge information om transitering enligt artikel 15 i nämnda förordning eller bryter mot ett beslut av det i förordningens artikel 13 avsedda destinationslandet eller det i artikel 14 avsedda exportförbudet, eller

3) bryter mot vad som i artiklarna 3 och 4 i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 648/2004 om tvätt- och rengöringsmedel bestäms om utsläppande på marknaden av tvätt- och rengöringsmedel och tensider för tvätt- och rengöringsmedel eller vad som i artikel 7 i förordningen bestäms om testningskrav eller försummar sin skyldighet att enligt förordningens artikel 9 tillhandahålla information, eller

4) bryter mot ett förbud eller en begränsning som avses i artikel 3 i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 850/2004 om långlivade organiska föreningar och om ändring av direktiv 79/117/EEG eller underlåter att iakttä bestämmelserna om lager i artikel 5 i förordningen, skall, om inte strängare straff för gärningen föreskrivs någon annanstans i lag, för kemikalieförseelse dömas till böter.

52 §

Kemikalieförseelse

Den som uppsåtligen eller av oaktsamhet

1) försummar sin skyldighet att ansöka om godkännande som avses i 25 §, att ansöka om registrering som avses i 30 c § eller att ansöka om tillstånd eller göra en anmälan som avses i 30 e §,

2) försummar den anmälningsskyldighet som föreskrivs i 42 § 3 mom. eller den i artiklarna 7, 9, 13, 14 och 16 i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 304/2003 om export och import av farliga kemikalier föreskrivna skyldigheten att lämna information om export av kemikalier, försummar att ge information om transitering enligt artikel 15 i den förordningen eller bryter mot ett beslut av det i artikel 13 i den förordningen avsedda destinationslandet eller det i artikel 14 i den förordningen avsedda exportförbudet,

3) bryter mot vad som i artiklarna 3 och 4 i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 648/2004 om tvätt- och rengöringsmedel bestäms om utsläppande på marknaden av tvätt- och rengöringsmedel och tensider för tvätt- och rengöringsmedel eller vad som i artikel 7 i den förordningen bestäms om testningskrav eller försummar sin skyldighet enligt artikel 9 i den förordningen att tillhandahålla information, eller

4) bryter mot ett förbud eller en begränsning enligt artikel 3 i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 850/2004 om långlivade organiska föreningar och om ändring av direktiv 79/117/EEG eller underlåter att iakttä bestämmelserna om lager i artikel 5 i den förordningen, ska, om inte strängare straff för gärningen föreskrivs någon annanstans i lag, för kemikalieförseelse dömas till böter.

Gällande lydelse

Om inte strängare straff för gärningen föreskrivs någon annanstans i lag skall för kemikalieförseelse dömas också den som uppsåtligen eller av oaktsamhet bryter mot vad som enligt REACH-förordningen

1) i artikel 31 bestäms om skyldigheter som gäller säkerhetsblad och den information i säkerhetsbladet som skall tillhandahållas mottagaren,

2) i artikel 32 bestäms om skyldighet att vidarebefordra information om beredningar,

3) i artiklarna 33 och 34 bestäms om skyldighet att vidarebefordra information eller i artikel 35 bestäms om arbetstagarnas tillgång till information, eller

4) i artikel 36 bestäms om skyldighet att spara information eller lämna den till den behöriga myndigheten eller Europeiska kemikaliemyndigheten.

Föreslagen lydelse

Om inte strängare straff för gärningen föreskrivs någon annanstans i lag ska för kemikalieförseelse dömas också den som uppsåtligen eller av oaktsamhet bryter mot vad som enligt REACH-förordningen

1) i artiklarna 5–7, 9, 11 och 17–19 bestäms om registreringsplikt och skyldighet att lämna in anmälan till Europeiska kemikaliemyndigheten,

2) i artiklarna 14 och 37–39 bestäms om skyldighet att bedöma och rapportera kemikaliesäkerheten samt om tillämpningsskyldighet och skyldighet att delge information,

3) i artiklarna 22, 24, 40, 41, 46 och 66 bestäms om skyldighet att tillhandahålla Europeiska kemikaliemyndigheten information,

4) i artikel 31 bestäms om skyldigheter som gäller säkerhetsdatablad och den information i säkerhetsdatabladet som ska tillhandahållas mottagaren,

5) i artikel 32 bestäms om skyldighet att vidarebefordra information om ämnen och preparat,

6) i artiklarna 33 och 34 bestäms om skyldighet att vidarebefordra information eller i artikel 35 bestäms om arbetstagarnas tillgång till information,

7) i artikel 36 bestäms om skyldighet att spara information eller göra den tillgänglig för den behöriga myndigheten eller Europeiska kemikaliemyndigheten,

8) i artikel 49 bestäms om att lämna ytterligare information till den behöriga myndigheten,

9) i artikel 56 bestäms om förbud mot utsläppande på marknaden eller användning utan ett uttryckligt tillstånd som Europeiska kemikaliemyndigheten utfärdat för ämnet i fråga, och

10) i artikel 67 bestäms om att iaktta en begränsning enligt bilaga XVII som gäller ett ämne som sådant eller ingående i ett preparat eller en vara.

52 a §

Hänvisningsbestämmelser om straff

Om straff för hälsobrott som har begåtts i strid med denna lag eller bestämmelser el-

(52 a § upphävs)

ler föreskrifter som utfärdats med stöd av den bestäms i 44 kap. 1 § strafflagen (39/1889).

2 mom. har upphävts genom L 3.6.2005/391. (3.6.2005/391)

Om straff för miljöförstöring som har begåtts i strid med denna lag bestäms i 48 kap. 1–4 § strafflagen.

53 §

Hänvisningsbestämmelser om straff samt straffrättsligt tjänsteansvar för experter som bistår tillsynsmyndigheter

Bestämmelser om straff för hälsobrott som har begåtts i strid med denna lag eller i strid med bestämmelser eller föreskrifter som utfärdats med stöd av den finns i 44 kap. 1 § i strafflagen (39/1889).

Bestämmelser om straff för miljöförstöring som har begåtts i strid med denna lag eller i strid med bestämmelser som utfärdats med stöd av den finns i 48 kap. 1–4 § i strafflagen.

På experter som avses i 49 b §, ska bestämmelserna om straffrättsligt tjänsteansvar tillämpas när de utför biträdande uppgifter som anknyter till tillsynsverksamheten.

55 §

Ändringssökande

Ändring i ett beslut som en kommunal tjänsteinnehavare har fattat med stöd av denna lag får inte sökas genom besvär. Den som är missnöjd med ett beslut har rätt att få beslutet prövat av den nämnd eller det organ som avses i 7 §. Yrkande på rättelse i beslutet skall göras skriftligen inom 14 dagar från delfäendet av beslutet. Till beslutet skall fogas anvisningar om hur yrkande på rättelse skall ges in till organet för behandling. Yrkandet på rättelse skall behandlas utan dröjsmål.

Ändring i ett beslut som en annan myndighet har fattat med stöd av denna lag får sökas i enlighet med förvaltningsprocesslagen (586/1996). Ändring i beslut som gäller

55 §

Ändringssökande

I ett beslut som en kommunal tjänsteinnehavare har fattat med stöd av denna lag får inte sökas genom besvär. Den som är missnöjd med beslutet har rätt att få det prövat av den nämnd eller det organ som avses i 7 §. Yrkande på rättelse i beslutet ska göras skriftligen inom 14 dagar från delfäendet av beslutet. Till beslutet ska fogas anvisningar om hur yrkande på rättelse ska ges in till organet för behandling. Yrkandet på rättelse ska behandlas utan dröjsmål. *I ett beslut som rättelsemyndigheten har fattat får ändring sökas på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen (586/1996).*

I ett beslut som en annan myndighet har fattat med stöd av denna lag får ändring sö-

Gällande lydelse

tillsynsplaner enligt 7 § 3 mom. och taxor enligt 60 § 2 mom. får sökas med iakttagande av vad som i kommunallagen (365/1995) föreskrivs om ändringssökande.

56 §

Verkställighet

Ett beslut om en tillsynsplan enligt 7 § 3 mom. är verkställbart även om det överklagas, om inte besvärmyndigheten beslutar något annat. (21.4.2006/287)

12 kap

Särskilda stadganden

59 d §

Användning av generiskt namn på en kemikalie och hemlighållande av exakta namn

De exakta kemiska namn på farliga ämnen som krävs vid märkning av emballage till och i skyddsinformationsblad för kemikalier kan anges som generiska namn. Detaljerade bestämmelser om anmälan av namnen och förfarandet i samband med dem utfärdas genom förordning av social- och hälsovårdsministeriet. *Utan hinder av vad som föreskrivs i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet kan de exakta kemiska namnen hållas hemliga om verksamhetsidkaren så kräver.*

Föreslagen lydelse

kas på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen. I beslut som gäller tillsynsplaner enligt 7 b § och taxor enligt 60 § 2 mom. får *ändring sökas genom besvär med iakttagande av vad som föreskrivs i kommunallagen (365/1995).*

56 §

Verkställighet

Ett beslut om en tillsynsplan enligt 7 b § är verkställbart även om det överklagas, om inte besvärmyndigheten beslutar något annat.

12 kap

Särskilda stadganden

59 d §

Användning av generiskt namn på en kemikalie och hemlighållande av exakta namn

De exakta kemiska namn på farliga ämnen som krävs vid märkning av emballage till och i säkerhetsdatablad för kemikalier kan anges som generiska namn *när den fara som ämnet orsakar är obetydlig. Närmare bestämmelser om när faran kan anses vara obetydlig, förfarandena i samband med anmälan av namn och Social- och hälsovårdens produkttillsynscentrals rätt att godkänna ansökningar om användning av generiskt namn utfärdas genom förordning av social- och hälsovårdsministeriet.*

64 §

Tillämpning av stadganden som gäller gifter samt giftiga ämnen och preparat

Vad som i författningar som utfärdats innan denna lag har trätt i kraft stadgas om gifter eller giftiga ämnen eller preparat gäller efter ikraftträdandet hälsofarliga kemikalier som avses i denna lag.

Vad denna lag stadgar om hälsofarliga kemikalier gäller efter det lagen trätt i kraft även gifter eller giftiga ämnen och preparat som avses i stadganden som har utfärdats före ikraftträdandet.

(64 § upphävs)

65 §

Givande av skyddsinformationsblad

Tillverkaren, importören eller distributören av en kemikalie eller en annan verksamhetsidkare som svarar för att en kemikalie introduceras på marknaden eller överläts för ibruktagande skall senast vid en tidpunkt som bestäms genom förordning utarbeta ett skyddsinformationsblad enligt 17 § om kemikalier som klassificerats såsom miljöfarliga eller kemikalier som medför fara för miljön.

(65 § upphävs)

68 §

Tillstånd och anmälan som gäller industriell hantering och upplagring

Tillstånd för industriell hantering och upplagring enligt 32 § 1 och 2 mom. behöver inte sökas eller anmälan göras av den som för verksamheten har tillstånd att tillverka gift enligt lagen om gifter eller tillstånd för tillverkning, teknisk användning, upplagring eller hantering av en brännbar vätska enligt förordningen om brännbara vätskor (921/76), eller vars verksamhet på det sätt som anges i nämnda förordning har godkänts vid brandmyndighetens besiktning.

(68 § upphävs)

Säkerhetsteknikcentralen kan bestämma om villkor eller begränsningar för industriell hantering och upplagring som avses i 1

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

mom., om verksamheten konstateras medföra betydande risk för hälso- eller miljöskador.

68 a §

Tillstånd och anmälan som gäller industriell hantering och upplagring av miljöfarliga kemikalier

Tillstånd för industriell hantering och upplagring av miljöfarliga kemikalier enligt 32 § 1 och 2 mom. behöver inte sökas eller anmälan göras av den

(68 a § upphävs)

1) som har tillstånd för industriell hantering eller upplagring av kemikalier enligt förordningen om industriell hantering och upplagring av farliga kemikalier (682/90) eller som har gjort en sådan anmälan om industriell hantering och upplagring av kemikalier som avses i förordningen, (28.6.1993/558)

2) som för verksamheten har tillstånd att tillverka gift enligt lagen om gifter,

3) som har tillstånd för tillverkning, teknisk användning, upplagring eller hantering av en brännbar vätska enligt förordningen om brännbara vätskor eller

4) vars verksamhet på det sätt som anges i förordningen om brännbara vätskor har godkänts vid brandmyndighetens besiktning.

En verksamhetsidkare som inte har tillstånd eller godkännande enligt 1 mom. för den aktuella verksamheten eller som inte har gjort anmälan om verksamheten enligt 1 mom. skall för industriell hantering eller upplagring enligt 32 § 1 och 2 mom. som inletts innan denna lag har trätt i kraft senast vid en tidpunkt som bestäms genom förordning göra en anmälan till tekniska kontrollcentralen eller dess distriktsbyrå. (28.6.1993/558)

Säkerhetsteknikcentralen kan bestämma om villkor eller begränsningar för industriell hantering och upplagring som avses i 1 och 2 mom., om verksamheten konstateras medföra betydande risk för miljöskador. (21.8.1995/1073)

68 b §

Anmälan som gäller industriell hantering och upplagring i liten skala

Anmälan om industriell hantering och upplagring i liten skala enligt 32 § 3 mom. behöver inte göras av den

(68 b § upphävs)

1) som för verksamheten har tillstånd att tillverka gift enligt lagen om gifter,

2) tillstånd för tillverkning, teknisk användning, upplagring eller hantering av en brännbar vätska enligt förordningen om brännbara vätskor,

3) vars verksamhet på det sätt som anges i förordningen om brännbara vätskor har godkänts vid brandmyndighetens besiktning, (28.6.1993/558)

4) som har gjort en anmälan enligt 36 §, sådan den lyder i lag av den 14 augusti 1989 (744/89) eller (28.6.1993/558)

5) som har gjort en anmälan enligt förordningen om industriell hantering och upplagring av farliga kemikalier om mindre industriell hantering eller upplagring av brännbara gaser eller vätskor till brandchefen i kommunen. (28.6.1993/558)

En verksamhetsidkare som inte har tillstånd eller godkännande enligt 1 mom. för den aktuella verksamheten eller som inte har gjort anmälan om verksamheten skall för industriell hantering och upplagring enligt 32 § 3 mom. som inletts innan denna lag har trätt i kraft senast vid en tidpunkt som bestäms genom förordning göra en anmälan till den kommunala kemikalietillsynsmyndigheten. (28.6.1993/558)

Den kommunala kemikalietillsynsmyndigheten kan bestämma om villkor eller begränsningar för industriell hantering och upplagring i liten skala som avses i 1 och 2 mom., om verksamheten konstateras medföra betydande risk för hälso- eller miljöskador.

70 §

Behandling av anhängiga ärenden

Ett ärende, som när denna lag träder i kraft med stöd av lagen om gifter har gjorts anhängigt och fortfarande är anhängigt vid

(70 § upphävs)

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

medicinalstyrelsen, tekniska kontrollcentralen, länsstyrelsen eller hälsovårdsnämnden, handläggs och avgörs enligt lagen om gifter.

Denna lag träder i kraft den 20 . De bestämmelser i 21 § 2 mom. och 23 § som upphävs ska tillämpas till och med den 31 juli 2008.

Det som i 5 § 3 mom., 6 § 2 mom., 6 a § 2 mom., 7 § 4 mom., 8 § 2 mom. och 8 a § 1 mom. i denna lag bestäms om tillsyn över begränsningar enligt artikel 67 i REACH-förordningen tillämpas inte före den 1 juni 2009.

Utkast till förordning

Statsrådets förordning om ändring av kemikalieförordningen

Given i Helsingfors den 2008

I enlighet med statsrådets beslut, fattat på föredragning från social- och hälsovårdsministeriet,

upphävs i kemikalieförordningen av den 12 juli 1993 (675/1993) 2 § 1 mom., 4 § 3 mom., 7–12 §, 14 §, 22 § och 23 §,

av dem 2 § 1 mom., 4 § 3 mom. och 8–12 § sådana de lyder i förordning 555/2001, 14 § sådan den lyder i förordning 1153/1994 och 23 § sådan den lyder i förordning 655/2007,

ändras 1 § 1 mom., sådant det lyder delvis ändrat i förordning 555/2001, som följer:

1 §

Tillämpningsområde

2) på skyldigheten att lämna uppgifter och på kemikalierregistret, och

3) på reklam för farliga kemikalier.

I denna förordning föreskrivs om tillämpning av kemikalielagen

1) på klassificering och märkning av kemikalier (ämnen och preparat) och på emballage för dessa,

Denna förordning träder i kraft den 1 juni 2008.

De bestämmelser i 12 § som upphävs ska tillämpas till och med den 31 juli 2008.

Helsingfors den 20

Omsorgsminister *Paula Risikko*

Överinspektör *Marilla Lahtinen*